

THE WORD OF TRUTH MINISTRY

Speciale studies 9

De eeuwige straf

Door John C. Ribbens

Inhoud

Voorwoord.....	3
Inleiding.....	3
Hoofdstuk 1 Introductie.....	5
Hoofdstuk 2 Een verklaring van de leer.....	7
Hoofdstuk 3 Cruciale vragen.....	8
Hoofdstuk 4 Eeuwige bewuste pijniging en de Wet van Mozes.....	11
Hoofdstuk 5 <i>Sheol</i> , Hades en Verderf.....	13
Hoofdstuk 6 Het principe van zonde en dood.....	16
Hoofdstuk 7 Eeuwige straf en de bestemming van de mens.....	18
Hoofdstuk 8 Straf voor de zonde in de bedeling van genade.....	21
Hoofdstuk 9 Toekomstige straf en de dag van Jezus Christus.....	22
Hoofdstuk 10 Gepijnigd met vuur en zwavel.....	24
Hoofdstuk 11 De tweede dood en onsterfelijkheid.....	26
Slotcommentaar.....	28
Dankbetuiging.....	28
Bibliografie.....	28

Voorwoord

Door David Hetteema

De onderwerpen die in deze brochure worden behandeld, zijn belangrijk voor iedereen die aanspraak maakt op een relatie met God door Jezus Christus. Deze zaken, die te maken hebben met uw toekomst, gaan over uw dood en leven als individu. De belofte van eeuwig leven is er voor hen die in Hem geloven. Maar de waarheden over het hoe en wanneer en ook over waar de gelovige dat beloofde leven zal ervaren, zijn begraven onder vele eeuwen van fabels, leugens en onschriftuurlijke leringen. Velen die beweren leiders en leraren van het Woord van God te zijn, papegaaien na wat hun voorgangers hebben onderwezen en verkondigen de grote leugen van de satan, "Gij zult geenszins sterven", en houden vast aan de leringen over de 'onsterfelijke ziel' van de Griekse filosoof Plato, leerstellingen die absoluut vreemd zijn aan Gods Woord.

Er bestaat een vacuüm aan eerlijk Schriftonderzoek en onderricht over de aard en bestemming van de mens. Vanwege deze grote leegte wordt het populaire traditionele geloof dat alle goede mensen 'naar de hemel gaan' omarmd door de overgrote meerderheid van de mensheid. Als dit de waarheid zou zijn, heeft opstanding helaas geen waarde en wordt het werk van de Heiland, die verklaarde: "Ik ben de opstanding en het leven; wie in Mij gelooft, zal leven, ook al is hij gestorven" (Joh.11:25)¹, gebagatelliseerd. De overgrote meerderheid van de nu levende generatie denkt al onsterfelijk te zijn en beseft niet dat de dood hun definitieve toestand zou zijn, als Jezus Christus niet in zijn opstanding voor alle mensen opstanding en een nieuw leven zou hebben gekocht, niet in de hemel, maar op deze aarde onder de rechtvaardige orde van Gods regering. Alle mensen van vandaag moeten deze opvattingen opnieuw bekijken en dan de waarheid van Gods Woord over de aard en bestemming van de mens zoeken, vinden en vasthouden.

Inleiding

De Bijbel onthult het feit dat er in de verre toekomst een groep volken zal leven die tot de eeuwige straf zal worden veroordeeld. De leerstelling over de eeuwige straf heeft eeuwenlang tot de conclusie geleid dat Gods volgende daad voor een overweldigend aantal zondaars een nooit eindigende straf zal zijn waarin deze enorme groep mensen de wreedste vormen van bestraffing zal ervaren die deze wereld ooit heeft gekend. Als de leer van de eindeloze straf, zoals haar gelovigen bevestigen, noodzakelijk is om te voldoen aan de rechtmatige eisen van een rechtvaardige en heilige God, dan is dat een van de sterkste argumenten om dat in de vroegste periode van de geschiedenis van onze wereld aan de mens duidelijk te maken. Maar als de lange periode van ongeveer 2500 jaar, vanaf de schepping tot aan de wetgeving op de berg Sinaï, wordt onderzocht, is het onmogelijk te concluderen dat dit het primaire onderwijs van Gods openbaring is. Bovendien, als het belangrijkste onderwerp van de eerste 2500 jaar van de menselijke geschiedenis het fictieve gegeven van de kerk aangaande de eeuwige straf betreft, zou dat een flagrante ontkenning zijn van het onweerlegbare feit dat het voornaamste onderwerp in Gods woord het Koninkrijk van God is. Het zou ook afbreuk doen aan het feit dat God in de eerste plaats en hoofdzakelijk een God van mededogen en liefde is, niet Eén die wraak wil nemen op de mensheid. Eeuwenlang zijn mensen weggekijnd bij gebrek aan een duidelijker begrip van wat de toekomst voor de mensheid in petto heeft. Van één ding kunnen we absoluut zeker zijn: de "Rechter der ganse aarde zal recht doen" (Gen. 18:25).

Deze onderwerpen werden aanvankelijk behandeld in de mondelinge en schriftelijke bediening van wijlen Otis Q. Sellers, oprichter van *Word of Truth Ministry*. Vanaf 1943 publiceerde Sellers een serie studies over de aard en bestemming van de mens. Deze waren gebaseerd op artikelen die gepubliceerd werden in zijn tijdschrift *The Word Of Truth* en in 1955 keerde hij tot het onderwerp terug om het helemaal opnieuw te

---

¹ Tenzij anders vermeld, wordt de vertaling van het Nederlands Bijbelgenootschap 1951 geciteerd.

onderzoeken, waarbij hij veel van het eerdere werk heeft uitgebreid en herschreven. Zijn diepe bezorgdheid betrof de enorme arrogantie van de mensen met betrekking tot dit onderwerp. Hij werd geholpen door de geschriften van F.W. Grant, auteur van *Facts And Theories As To A Future State* en van wijlen Sir Robert Anderson *Human Destiny*. Sinds die tijd, en als gevolg van onze eigen inspanningen om voortschrijdende Bijbelstudie te bevorderen, is er vooruitgang geboekt aangaande ons begrip van de betekenis van 'eeuwige straf'. Eén ding is steeds duidelijker geworden, namelijk het onvermogen van de mens om misdaad en ongehoorzaamheid van zondige mensen aan te pakken. De bestaande wetten en oordelen van de mens zijn vaak ontoereikend om de straf te bepalen die zij verdienen.

Het belangrijkste doel van deze brochure is om aan te tonen dat God, op zijn eigen manier en tijd, gerechtigheid (zijn rechtvaardige orde) zal toepassen voor ieder mens (man, vrouw of kind) die ooit geleefd heeft. Bedenk dat God niet wil dat iemand voor altijd verloren gaat, maar eeuwig leven zal bereiken.

De eeuwige straf

Door John C. Ribbens

Hoofdstuk 1 Introductie

Een van de minst begrepen leerstellingen in de Schrift is waarschijnlijk de leer over de aard en de duur van toekomstige straf. Hoewel velen het erover eens zijn dat God mensen moet straffen voor zonden die ze in dit leven begaan hebben, bestaat er geen overeenstemming over de vraag op welke grond mensen gestraft moeten worden, of hoe. In een periode van de vroege Amerikaanse geschiedenis die bekend staat als *'The Great Awakening'*, verschenen mensen op het toneel als Jonathan Edwards die een boodschap verkondigden van wrede marteling en grote angst. Edwards, een overtuigd calvinist, hield veel zwaar beladen, emotionele preken die bedoeld waren om angst te zaaien in het hart en de ziel van ieder levend mens. Hij beeldde 'de ellende van de zondaars in de hel' uit, niet tot verdriet voor de heiligen in de hemel, maar tot vreugde. "Hoewel ze je horen jammeren en zuchten, en je tanden knarsen, zullen deze dingen hen absoluut niet bewegen om medelijden met je te krijgen. Ook nadat je godvruchtige ouders je miljoenen jaren of eeuwen dag en nacht in kwelling hebben zien liggen, zullen ze geen medelijden met je hebben. Ze zullen God prijzen dat zijn rechtvaardigheid zichtbaar is in de eeuwigheid van jouw ellende. De pijnigingen in de hel zullen onmetelijk groter zijn dan in een gloeiende oven, een steenoven of een heftige aardbeving."

Deze groteske voorstellingen van zondaars die lijden in een fictieve plaats genaamd 'de hel' (ook wel *hades* genoemd) worden vandaag de dag nog steeds verkondigd door mensen die beweren dienaren van een liefhebbende en rechtvaardige God te zijn. Andere beschrijvingen van de hel zijn te vinden in de geschriften van de grote Schotse theoloog Samuel Rutherford. Deze lompe en botte opvattingen over de aard en de duur van de toekomstige straf bestaan vandaag de dag nog steeds. Mensen spreken net zo gedetailleerd over de hel alsof ze er onlangs zijn geweest en teruggekeerd om verslag te doen van de geografie, het klimaat, de gemiddelde temperatuur en de benodigde statistieken. Zo nu en dan spreken mensen over 'zondaars die op weg zijn naar de hel' en verwijzen ze naar 'de verdoemden en de vervloekten', maar zelden gaan ze verder dan deze generalisaties. Een bekende evangelist verkondigde: "Er is een hel in dit leven, maar er is ook een hel die komt. Mensen denken niet graag na over het feit dat ze naar de hel zouden kunnen gaan. Er is onze natuurlijke dood en we weten allemaal dat we op een dag zullen sterven en begraven of gecremeerd worden. We weten niet wanneer dat moment zal zijn. De dood is de terugkeer van ons lichaam naar de aarde (Gen.3:19; Pred.3:20) en onze geest gaat terug naar God die hem gegeven heeft (Pred.3:21). De geestelijke dood is de straf voor de zonde. Om het te beschrijven gebruikte Jezus de woorden 'verloren, veroordeeld, straf en pijniging'. Het zal een zeer erbarmelijke ervaring zijn."

Het feit dat zulke woorden in de Bijbel staan, kan niet worden ontkend. Maar het is de vraag of ze een beschrijving zijn van de aard en duur van de toekomstige straf. De term 'natuurlijke dood', gedefinieerd als 'de dood van het lichaam' is niet Schriftuurlijk. Op het moment van de dood sterft de mens, niet alleen zijn lichaam. Deze meningen van mensen missen volledig het Bijbelse concept van de aard van de mens en het karakter van de toekomstige straf. Als gelovige in het onfeilbare Woord van de levende God ben ik van mening dat deze ongeletterde opvattingen over de aard en de duur van de toekomstige straf een grove fout zijn en niet kunnen worden gestaafd door het levende Woord van God. Het tragische gevolg van het omarmen van deze valse leringen is dat ze het karakter van een rechtvaardige en heilige God aantasten. De gedachte dat God er genoegen in schept om mensen eeuwig te zien lijden in een denkbeeldige plaats die de hel wordt genoemd is zowel weerszinwekkend als onwaar. Dr. Billy Graham gelooft dat "wanneer het fysieke lichaam van een gelovige sterft, zijn geest in leven blijft en met Christus in de hemel zal zijn". Hij heeft ook gezegd: "Wanneer een ongelovige sterft, gaat zijn geest naar de hel", een plaats van eeuwige afscheiding van God. Ongelovigen verkeren in een bewuste toestand in afwachting van de opstanding van het lichaam en het oordeel van de Grote Witte Troon.

Hoe kan dit waar zijn, als de Bijbel nadrukkelijk verklaart dat op het moment van de dood, "... het stof wederkeert tot de aarde, zoals het geweest is, en de geest wederkeert tot God, die hem geschonken heeft" (Pred.12:7)? De Bijbel maakt geen onderscheid tussen de geest van de gelovige in Christus of van de ongelovige. Bij de dood keert de geest, een term die synoniem is met de levensadem, terug naar de bron van al het leven, namelijk de Heer Jezus Christus. Zoals de Schrift zegt, in Hem "was leven en het leven was het licht der mensen" (Joh.1:4). Mensen die sterven zijn niet bij bewustzijn, zoals velen geloven. Ze zijn dood. Anders denken is toegeven aan de leugen van de satan aan de vrouw: "... Gij zult geenszins sterven" (Gen.3:4). De Schrift ontkent heel duidelijk het Platonische concept van de onsterfelijkheid van de ziel. De Griekse filosoof Socrates (470-399 v.Chr.) legde uit dat "de onsterfelijke ziel, eenmaal uit het lichaam bevrijd, wordt beloond naar gelang de goede daden die zij heeft verricht, of wordt gestraft voor haar slechte daden". Deze filosofische stelling vindt geen grond in de Schrift, maar sinds de hellenisering van de veroverde volkeren door Alexander de Grote heeft het zich verspreid over alle religies van de wereld. Elke religie die beweert dat het geschenk van het eeuwige leven de bevrijding van het lichaam inhoudt, is niet gebaseerd op het geloof in Jezus Christus en is vals. Augustinus (354-430 na Chr.) beweerde dat "de dood de vernietiging van het lichaam betekende, maar dat de bewuste ziel verder zou leven in een gelukzalige staat met God of in een pijnlijke staat van scheiding van God." Dit is niets minder dan de satanische leugen dat mensen op de een of andere manier de ervaring die 'dood' wordt genoemd kunnen overleven. Eeuwen later kristalliseerde Thomas van Aquino (ongeveer 1225-1274 na Chr.) de leer van de onsterfelijke ziel in zijn *Summa Theologiae*. Hij leerde dat "de ziel een bewust intellect is en niet zal en niet kan worden vernietigd." Deze satanische leer wordt weerlegd door de Schrift die verklaart dat Jezus Christus "de zalige en enige Heerser... de Koning der koningen en de Here der Heren, die alleen onsterfelijkheid heeft en een ontoegankelijk licht bewoont, die geen der mensen gezien heeft of zien kan. Hem zij eer en eeuwige kracht!" (I Tim.6:15-16). Gods Woord weerspreekt duidelijk de filosofieën van mensen.

Een andere schrijver beweert dat "veel religieuze mensen" die de "Bijbelse leer" van de eeuwige bewuste pijniging ontkennen dit doen op puur emotionele gronden. Ze verwerpen 'eeuwige straf' niet omdat ze de Schrift zorgvuldig hebben bestudeerd en op een verstandelijke en deskundige basis tot hun mening zijn gekomen, maar omdat 'eeuwige straf' in hun ogen gewoon niet eerlijk lijkt.

Het is duidelijk dat deze meningen volstrekt ongelooftwaardig zijn. De Bijbel weet niets over een ongelovige die een onbekende periode in een bewuste toestand verkeert in afwachting van de opstanding. Deze opvatting is in strijd met de aard van de mens. Een mens die gestorven is kan niet bij bewustzijn blijven. Soms kunnen levende mensen bewusteloos raken om verschillende redenen, maar soms herstellen ze, zelfs de comateuze, behalve bij ernstige ziekten en ongelukken. Het feit blijft, of mensen nu gelovig zijn of niet, dat ze op het moment van de dood gewoonweg sterven en ophouden te bestaan als levende zielen. Ze worden dode zielen. Hun levensonderhoudende adem (geest) keert terug naar God die hem gaf en het lichaam dat overblijft, 'stof' genoemd, keert terug naar de aarde zoals het was. De dood wordt dus een 'terugkeer' genoemd en in dit proces verliest God niets. Het concept dat door Dr. Billy Graham werd omarmd, dat gelovigen op het moment van overlijden door engelen worden begeleid naar de tegenwoordigheid van Christus, is een satanische leugen die het proces van opstanding verwerpt. Het kan niet door de Schrift worden bevestigd en moet worden verworpen. Dr. John F. Walvoord, kanselier aan het *Dallas Theological Seminary*, gelooft dat elke niet verlore persoon die gestorven is, of nog zal sterven, op het moment van de dood naar een plaats gaat die in het Oude Testament *SHEOL* en in het Nieuwe Testament *HADES* wordt genoemd; daar ondergaan ze een straf in een bewust bestaan. Hij beweert dat dit al duizenden jaren gebeurt sinds het begin van de mensheid.

Hoe kan de sterfelijke mens deze ervaring, die 'dood' wordt genoemd, overleven als de Bijbel duidelijk maakt dat "in de dood is Uwer geen gedachtenis; wie zou U loven in het dodenrijk?" (Ps.6:6)? De algemeen aanvaarde visie op de dood maakt de opstanding onnodig en een anticlimax. Als de dood de gelovige in de tegenwoordigheid van Christus brengt, dan kan opstanding niets doen dat vergelijkbaar is met deze grootse ervaring. Elke suggestie dat de mens deze ervaring die 'dood' wordt genoemd op de een of andere manier kan overleven, is volledig in strijd met het karakter van een eerlijke en rechtvaardige God.

Het doel van deze studie is om aan te tonen dat geen enkel mens een eeuwige (eeuwigdurende) straf zal ondergaan, zoals de mens die heeft bedacht, in een fictieve plaats die de hel wordt genoemd. Alleen God zal, op het juiste moment, een hartverscheurend besluit nemen over de gepaste straf die rechtvaardig is. Als gevolg van de zonden die in het leven zijn begaan, zal God de uiterst ingewikkelde taak van de uitoefening van goddelijke gerechtigheid op zich nemen. Dit gerechtelijk proces zal invloed hebben op het leven van elke man, vrouw en kind sinds de schepping van Adam.

Ook zal worden aangetoond dat de aard van de eeuwige straf onlosmakelijk verbonden is met de Schriftuurlijke definitie van de aard van de mens. Deze studie zal zich wagen aan de Bijbelse interpretatie van toekomstige straf, *HADES*, pijniging, *GEHENNA* en verderf. De basis voor het begrijpen van dit onderwerp is gedeeltelijk ontleend aan de geschriften van Sellers, gepubliceerd in *Seed & Bread*, nummers 182 - 186, enkele van zijn laatste werken. Een commentaar dat bij deze studie is geraadpleegd, werd geschreven door F.W. Grant, *Man And The Future State*. Het primaire doel bij de presentatie van deze studie is het zoeken naar de waarheid; in de woorden van Salomo: "Koop waarheid en verkoop ze niet, wijsheid en vermaning en verstand" (Spr.23:23).

Het voorgestelde standpunt kan worden gecontroleerd door eerlijk de feiten te onderzoeken in de Schrift. Als dit niet gebeurt, hebben we niet het recht om zomaar meningen op te leggen aan het levende Woord van God. Met de woorden van de grote profeet Jesaja: "Want mijn gedachten zijn niet uw gedachten en uw wegen zijn niet mijn wegen, luidt het woord des HEREN. Want zoals de hemelen hoger zijn dan de aarde, zo zijn mijn wegen hoger dan uw wegen en mijn gedachten dan uw gedachten" (Jes.55:8-9).

Hoofdstuk 2 Een verklaring van de leer

Het is mijn vaste overtuiging dat de Schrift leert dat er, tenzij God vergeving schenkt, een 'toekomstige straf' is voor zonden die mensen in de loop van hun leven begaan. De Bijbel maakt duidelijk: "Dommen spotten met schuld,- bij oprechten huist welbehagen" (Spr.14:9, Naardense Bijbel)². Het toekomstige Koninkrijk van God is, onder andere (inclusief een theocratische regering), een morele regering. Gods regering zou een verschrikkelijk raadsel zijn als er aan het begin van de Aionische Tijden (het pre-duizendjarige Koninkrijk) geen bestraffing van goddeloze mensen zou zijn. Tegelijkertijd verwerp ik de onschriftuurlijke gedachte dat ieder mens die ooit geleefd heeft gestraft zal worden voor zonden die hij of zij in onwetendheid beging. Ik geloof verder dat niemand gestraft zal worden, noch dat gerechtigheid zal zijn geschied, tenzij mensen eerst een duidelijke gelegenheid hebben gekregen om een boodschap van God over de Heer Jezus Christus te horen en aan te nemen. God zal ook niemand willekeurig straffen zonder dat deze eerst een duidelijk begrip heeft van de aard van de zonde en de schuld waarvoor dat individu de eeuwige straf verdient. Dit is een essentieel principe van de wet.

De schuld van ieder mens die de eeuwige straf waard is, hangt af van het feit "dat hetgeen van God gekend kan worden in hen openbaar is, want God heeft het hun geopenbaard. Want hetgeen van Hem niet gezien kan worden, zijn eeuwige kracht en goddelijkheid, wordt sedert de schepping der wereld uit zijn werken met het verstand doorzien, zodat zij geen verontschuldiging hebben" (Rom.1:19-20). Dit positieve getuigenis is het deel van elk levend wezen. Deze grote waarheid wordt verder bevestigd door het feit dat God, "het waarachtige licht, dat ieder mens verlicht, komende in de wereld" was (Joh.1:9). Elk mens uit een vrouw geboren, is door zijn Schepper begiftigd met de basiskennis dat hij of zij een duidelijke verantwoordelijkheid draagt voor zijn of haar daden en overtuigingen. Geen mens kan zich achter de façade van onwetendheid verschuilen, aangezien hij dit geweten bezit. Elke verantwoordelijke jongere of volwassene weet dat op grond van dit door God gegeven geweten bepaalde daden, waaronder moord, liegen en wellust, duidelijk zondig zijn en een belediging vormen voor de Allerhoogste God.

---

² Deze Nederlandse vertaling komt het dichtst bij de geciteerde King James Version.

Ik geloof niet dat God er behagen in scheidt om ook maar één mens te zien sterven, maar ik erken dat sommige mensen in hun leven de bewuste keuze hebben gemaakt om het licht dat God hen heeft gegeven af te wijzen. Mensen die een gruwelijke misdaad hebben begaan of opzettelijk hebben gelogen tegen de kennis van de waarheid van God, zullen niet ongestraft blijven. God is volkomen eerlijk in het omgaan met de schuld van mensen. De kernvraag die de aard van de zonde bepaalt moet worden gedefinieerd door het Woord van God en niet door een of andere religieuze geloofsbelijdenis of leerstelling. Ik ontken en verwerp categorisch de doctrine van ‘universele verzoening’ of ‘universeel herstel’ waarin God volgens sommige mensen verplicht zou zijn om aan elk wezen het geschenk van het leven te geven, inclusief de satan en “engelen, die aan hun oorsprong ontrouw werden” (Judas 1:6). Het feit dat de satan “een mensenmoorder van den beginne en staat niet in de waarheid” is (Joh.8:44) geeft God voldoende reden om dat wezen te verderven in “de poel van vuur en zwavel” (Openb.20:10). Geen mens die vandaag de dag op aarde leeft kan God dwingen om hem te verzekeren dat een specifiek menselijk wezen van het eeuwige leven op de planeet Aarde zal mogen genieten, ongeacht zijn of haar morele gedrag. De Schrift maakt duidelijk dat God het leven van elke persoon die ooit geleefd heeft sinds Adam nauwgezet zal beoordelen. Dat oordeel zal onberispelijk en onherroepelijk zijn voor die persoon, of hij nu eeuwig leven krijgt of veroordeeld wordt tot aionisch verderf. Geen mens kan verwachten van het geschenk van aionisch leven te genieten, als hij tegen een rechtvaardige en heilige God heeft gezondigd.

God heeft door de profeet Jesaja gesproken: “...er is geen God behalve Ik, een rechtvaardige, verlossende God is er buiten Mij niet” (Jesaja 45:21). Absolute rechtvaardigheid is een wezenlijk aspect van het karakter van een rechtvaardige God. In het boek Job vroeg Elifaz, de Temaniet: “Zou een sterveling rechtvaardig zijn tegenover God, of een man rein tegenover zijn Maker?” (Job 4:17). Concluderend moet duidelijk worden begrepen dat er in onze perceptie van de aard en de duur van de ‘eeuwige straf’ maar één bron van kennis van de waarheid bestaat, namelijk het onfeilbare en mondeling geïnspireerde Woord van de levende God. Menselijke beweringen over superieure kennis of wijsheid met betrekking tot deze leer kunnen alleen maar aangemerkt worden als dwaasheid van mensen. Gods antwoord op deze beweringen van een verondersteld superieur intellect kan het best worden omschreven met de woorden van de apostel Paulus: “Want er staat geschreven: Verderven zal Ik de wijsheid der wijzen, en het verstand der verstandigen zal Ik verdoen” (I Cor.1:19).

Gezien het feit dat “allen hebben gezondigd en de heerlijkheid Gods derven” (Rom.3:23), heeft God in zijn oneindige liefde en mededogen voorzieningen getroffen voor de zonden van mensen, die, als ze genegeerd of verworpen worden, ertoe zouden kunnen leiden dat die persoon een ‘eeuwige straf’ ondergaat. God heeft in genade al voorzieningen getroffen voor de zonden van individuele mensen door het plaatsvervangende werk van Christus aan het kruis van Golgotha. Paulus maakte dit duidelijk in II Corinthe 5:21: “Hem, die geen zonde gekend heeft, heeft Hij voor ons tot zonde gemaakt, opdat wij zouden worden gerechtigheid Gods in Hem.” Wat een grootmoedig betoon van Gods liefde!

Hoofdstuk 3 Cruciale vragen

Een goed begrip van de aard en de duur van de ‘eeuwige straf’ is niet mogelijk zonder een aantal vragen te overdenken die van directe invloed zijn op ons begrip van deze leer. De taak van het blootleggen van de waarheid over deze leer, is een noodzakelijk proces om tot een duidelijk begrip van dit onderwerp te komen. Spreuken 25:2 zegt: “Het is Gods eer een zaak te verbergen, maar der koningen eer een zaak uit te vorsen.” Dit werk is niet eenvoudig of gemakkelijk, maar de beloning is groot. Met deze gedachten voor ons moeten we over de volgende vragen nadenken:

1. Straft God de mensen vandaag? Zo ja, op welke grond?
2. Wat wordt bedoeld met de term “gepijngd worden met vuur en zwavel”?
3. Wat is de Bijbelse definitie van het woord ‘eeuwig’; van het Griekse woord *AIŌNIOS*.
4. Leert de Schrift dat mensen de ervaring die ‘dood’ wordt genoemd, kunnen overleven?

5. Leert de Bijbel de scheiding van lichaam, ziel en geest?
6. Worden ongelovigen die sterven direct naar een plaats gestuurd die mensen 'de hel' noemen?
7. Hoe kan iemand de 'pijnigingen van de hel' ervaren als op het moment van de dood, de geest van de mens terugkeert naar God die hem gegeven heeft?
8. Hoe kan een gelovige in de tegenwoordigheid van Christus komen als zijn geest op het moment van sterven terugkeert naar God die hem gegeven heeft?
9. Is het rechtvaardig dat God sommige mensen duizenden jaren in de hel laat lijden, terwijl andere mensen die recenter gestorven zijn pas dan naar de hel worden gestuurd om een leven van lijden te beginnen?
10. Van welke waarde of belang heeft de opstanding als mensen de ervaring die 'dood' genoemd wordt, kunnen overleven?
11. Heeft God besloten om mensen die nooit de gelegenheid hebben gehad om in Jezus Christus te geloven eeuwig in de hel te 'pijnigen'?
12. Wat wordt bedoeld met de term 'eeuwig verderf' uit II Thessalonicenzen 1:9?
13. Wanneer sommige mensen beweren dat zij de ervaring die 'dood' wordt genoemd kunnen overleven, worden zij dan als onsterfelijk beschouwd?
14. Als de hel een plaats is waar sommige mensen naartoe worden gestuurd vanwege hun ongelof, waar op aarde bevindt deze plaats zich dan?
15. Als een gelovige sterft en naar de hemel wordt gestuurd, hoe komt hij/zij daar dan? En waar is die plaats?
16. Zal God toestaan dat het veronderstelde bestaan van dood en hel zich voortzet in de nieuwe hemel en aarde?
17. Op welke grond bepaalt God het lot van een mens, gelovig of ongelovig?
18. Is de veronderstelde geschiedenis van 'de rijke man en Lazarus' een getuigenis van hoe de hel is?
19. Is "het sterven gewin" (Fil.1:21)?
20. Wat bedoelde Christus met de uitspraak: "En weest niet bevreesd voor hen, die wèl het lichaam doden, maar de ziel niet kunnen doden; weest veeleer bevreesd voor Hem, die beide, ziel en lichaam, kan verderven in de hel" (Matt.10:28)?
21. Welke Schriftuurlijke grond bestaat er om te denken dat gelovigen naar de hemel worden gestuurd op het moment van hun dood?
22. Wat is de toekomstige bestemming van mensen die geloven dat Jezus Christus hun Verlosser is?

Nu we deze vragen voor ons hebben liggen, kunnen we verder gaan met de kernkwesties die te maken hebben met onze opvatting over de 'eeuwige straf'.

Als de Bijbel de eeuwige bewuste pijniging voor de ongelovige leert, zoals veel mensen beweren, dan zou het redelijk zijn om aan te nemen dat deze leer duidelijk in het Oude Testament zou staan. Toen God Adam en Eva schiep en hen in de Hof van Eden plaatste, kondigde Hij toen een goddelijke wet aan die de gehoorzaamheid van de hele mensheid eiste op straffe van een eindeloze kwelling? Toen God de mens in de Hof van Eden plaatste en tegen hen zei; "van de boom der kennis van goed en kwaad, daarvan zult gij niet eten, want ten dage, dat gij daarvan eet, zult gij voorzeker sterven" (Gen.2:17), zei Hij toen dat, als hij niet gehoorzaamde, dit zou zijn op straffe van het ondergaan van eeuwige bewuste pijniging? Zeggen "zult gij voorzeker sterven" betekent absoluut niet dat de mens zou worden onderworpen aan de marteling van de eeuwige hel.

Wie kan zo'n verschrikkelijke leer geloven zonder onweerlegbaar bewijs? In Genesis 4:1-16 hebben we een voorbeeld van de grootste van alle misdaden, namelijk moord, het vermoorden van een broer. We hebben zeker het recht om een onthulling te verwachten van de leer van de eindeloze straf als dit de straf voor zo'n zonde zou zijn. Maar als we deze hele geschiedenis onderzoeken, blijkt er niet de geringste aanwijzing te zijn dat er met zo'n straf is gedreigd. Er is geen hint of suggestie dat Kaïn eindeloze pijniging zou moeten

ondergaan als hij stierf. En het is duidelijk dat Kaïn de dreiging van het oordeel niet opvatte als een eeuwige, bewuste pijniging. Toen hij het oordeel van God hoorde, zei Kaïn tegen de Heer: “Mijn misdaad is te groot om de straf te dragen” (Gen.4:13). Kan het zijn, naast de straffen die hier genoemd worden, dat Kaïn na zijn dood aan eindeloze pijniging onderworpen zou worden? En, als deze schuldige man dacht dat deze straffen werkelijk groter waren dan hij kon dragen, wat zou hij dan gezegd hebben als er ook nog de bijkomende pijniging en een eindeloze periode van lijden in een fictieve plaats genaamd de hel zou dreigen?

Sta eens stil bij het verslag van de grote zondvloed in de dagen van Noach, zoals opgetekend in Genesis 6-8. Hier hebben we een van de meest opmerkelijke voorbeelden dat in de Bijbel is vastgelegd van de goddeloosheid van mensen en het oordeel van God. Als er ooit iets gezegd had moeten worden over het onderwerp van eindeloze straffen, moeten we het dan niet met enige zekerheid hier zoeken? Genesis 6:5 verhaalt hoe God “zag, dat de boosheid des mensen groot was op de aarde en al wat de overleggingen van zijn hart voortbrachten te allen tijde slechts boos was”. In vers 12 lezen we: “En God zag de aarde aan, en zie, zij was verdorven, want al wat leeft (de mensheid) had zijn weg op de aarde verdorven.” Dit waren dus precies de tijd en de omstandigheden die de openbaring en prediking van een eindeloze straf vereisten, als, zoals Bijbelgeleerden beweren, dit de ervaring zal zijn van ieder mens die zich schuldig maakt aan zulke vreselijke zonden. Maar ook hier wordt in het hele verslag met geen woord gerept over dit onderwerp. Noach was een “prediker der gerechtigheid”, geen prediker van de eindeloze straf.

Welnu, als zij, zoals de geleerden beweren, niet alleen werden vernietigd door de zondvloed, maar daarna zouden zijn onderworpen aan de martelingen van een eindeloze bestraffing, lijkt het dan niet vreemd dat hiervan geen melding wordt gemaakt, zelfs geen toespeling? En toch zou elke verwijzing naar de vermeende eindeloze en onbeschrijfelijke martelingen van de hel, het meest angstaanjagende deel van het oordeel en het meest belangrijk voor de geleerden, volledig moeten zijn weggelaten, en dat lijkt, zonder een woord van uitleg, ongeloofwaardig. Toch wordt deze godslasterlijke leer tegenwoordig alom gehuldigd door geleerden.

Als we vervolgens terugdenken aan de verwoesting van Sodom en Gomorra in Genesis 18 en 19, dan hebben we nog een voorbeeld van opmerkelijke goddeloosheid en een vreselijk oordeel. Genesis laat zien dat de Heer “zwavel en vuur op Sodom en Gomorra [liet] regenen, van de HERE, uit de hemel en Hij keerde die steden om, benevens de gehele Streek, met al de inwoners der steden en het gewas van de aardbodem” (Gen.19:24-25). Maar bij nader onderzoek vinden we ook hier geen bewijs dat deze mensen zijn gewaarschuwd voor een eindeloos vuur waaraan mensen zouden worden overgeleverd na het moment van de dood van een mens. Hoe kan het weglaten van enige verwijzing naar de eeuwige straf worden verklaard met de erkende principes van rechtvaardigheid, om maar niet te spreken van barmhartigheid? Gods veroordelingen tot toekomstige straffen zijn rechtvaardig en eerlijk, maar niet wreed.

Judas 1:7 zegt: “zoals Sodom en Gomorra en de steden in hun nabijheid, die op gelijke wijze als genen haar hoererij hebben botgevierd en ander vlees achternagelopen zijn, daar liggen als voorbeeld, onder een straf van eeuwig vuur.” Deze zonden worden expliciet veroordeeld in de Schrift, maar één ding moeten we duidelijk vaststellen: deze tekst bevestigt niet de opvatting van een eindeloos lijden in een plaats die de hel wordt genoemd. Wat deze tekst wél duidelijk bevestigt, is het de uiteindelijke verderf dat sommige mensen kunnen ervaren het resultaat is van God die hen oordeelt en uiteindelijk afwijst. Het bijvoeglijk naamwoord *AIŌNIOS* beschrijft de aard van de wraak van vuur, een woord dat symbolisch wordt gebruikt om de aard van verderf te beschrijven. Het heeft absoluut niets te maken met een eindeloze ervaring in een plaats die de hel wordt genoemd. Als deze zondaars, na het ondergaan van de straffen die in de Bijbel worden vermeld, zouden zijn overgeleverd aan oneindig veel grotere straffen die eindeloos blijven voortduren, dan hebben de schrijvers van de heilige Schrift het meest onderzochte mysterie opzettelijk in stand gehouden, of anders waren zij net zo volkomen onwetend over deze hele zaak als wij, maar dat is niet het geval.

De enig mogelijke conclusie is dat de mensen die leefden vóórdat de wet was gegeven, niets wisten over de leerstelling van eindeloze pijniging na de dood. Als deze leer waar zou zijn, was ze niet geopenbaard in de lange periode van 2500 jaar die begon bij Adam en eindigde met het geven van de wet aan de Israëlieten

op de berg Sinaï in de tijd van Mozes. Als deze leerstelling waar zou zijn, zou God zijn kinderen al die tijd in het duister hebben gelaten, want er is geen hint naar, of toespeling op, te vinden in zijn openbaring aan de aartsvaders. God gaf er nooit een dreigende toespeling op, zelfs niet in gevallen als dat van Kaïn, de Sodomieten en de verdorven inwoners van de oude wereld vóór de zondvloed.

De enig juiste en onontkoombare conclusie is dan dat God 25 eeuwen lang niet het plan of de gedachte had om zoiets vreselijks en kwaadaardigs als eeuwige bewuste pijniging aan zijn kinderen op te leggen. Bovendien, als we het in een later Bijbelgedeelte onthuld zouden vinden, dan is het duidelijk dat het een doel is dat geen deel uitmaakte van zijn oorspronkelijke plan voor de wereld, maar iets dat onwetende en ongeletterde mensen er sindsdien in hebben opgenomen.

Hoofdstuk 4 Eeuwige bewuste pijniging en de Wet van Mozes

Onder de Mozaïsche wet gaf God het volk Israël duidelijk en expliciet onderwijs over doodzonden, in tegenstelling tot het begaan van andere zonden die ook als overtredingen tegen de Heer werden beschouwd (Num.5:5-10). Mozes verklaarde: “Wie iemand zo treft, dat hij sterft, zal zeker ter dood gebracht worden” (Ex.21:12). Dit is Gods duidelijke instructie voor de straf op moord. Let wel, de Schrift zegt niets over verzachtende omstandigheden bij het begaan van deze specifieke misdaden. Gods onderwijs stond niet open voor onderhandeling of de tussenkost van advocaten. Let er ook op dat niets wordt gezegd over de leeftijd van de schuldige; deze kan jong of oud zijn. Mozes zei verder: “Wie zijn vader of zijn moeder slaat, zal zeker ter dood gebracht worden. Wie een mens rooft, hetzij hij hem reeds verkocht heeft, hetzij deze nog in zijn bezit wordt aangetroffen, zal zeker ter dood gebracht worden. Wie zijn vader of zijn moeder vervloekt (of: beschimpt), zal zeker ter dood gebracht worden” (Ex.21:15-17). Sta eens stil bij de schriftgeleerden en de Farizeeën die Jezus vroegen: “Waarom overtreden uw discipelen de overlevering der ouden?” Hij antwoordde hun: “Waarom overtreedt ook gij ter wille van uw overlevering (zelfs) het gebod Gods? Want God heeft gezegd: Eer uw vader en uw moeder, en: Wie vader of moeder vervloekt, zal de dood sterven.” (Matt.15:1-4). Hier bevestigde Jezus de ernst van de misdaad die voor het eerst 1.500 jaar voor de geboorte van Christus door Mozes werd uitgesproken.

Stel dat deze straf op het beledigen van vader of moeder in het jaar 2000 zou worden opgelegd. Het is duidelijk dat deze straffen voor schuldige mannen of vrouwen extreem streng waren. U en ik zijn het misschien niet eens met de zwaarte van de straf voor deze zonden die binnen het volk Israël werden begaan. Maar ze vervulden een specifieke behoefte aan gerechtigheid binnen dat volk dat in de tijd van Mozes leefde. Laten we eens kijken naar de gevolgen voor de mensheid zodra God de heerschappij overneemt over mensen die schuldig worden bevonden aan deze verraderlijke misdaden. We begrijpen dat de instelling van zo'n rechtsgang of strafmaatregel niet werkbaar zou zijn voor mensen die heden leven in de Bedeling van de Genade van God. Als mensen vandaag de dag schuldig bevonden zouden worden aan dit soort overtredingen, wie van de mensen onder ons zou dan bereid zijn de doodstraf op te leggen?

In ons³ huidige rechtssysteem wordt een mens die zulke misdaden begaat voor onschuldig gehouden in afwachting van een gerechtelijk onderzoek naar de aanklacht en heeft hij recht op een berechting door een jury van gelijken. In de tijd van Mozes waren er geen advocaten ter verdediging of vervolging. Toch gaf God Israël onder de Mozaïsche regering “flinke, godvrezende, betrouwbare mannen, die winstbejag haten” (Ex.18:21). Deze mannen waren door God gemachtigd om fundamentele beslissingen te nemen die van invloed waren op het leven van zowel schuldigen als onschuldigen. Ik vraag me vaak af hoeveel advocaten vandaag de dag in aanmerking zouden komen voor dergelijke posities?

Mozes maakte het duidelijk: “Op de verklaring van twee of drie getuigen zal de ter dood veroordeelde ter dood gebracht worden; op de verklaring van één getuige zal hij niet ter dood gebracht worden” (Deut.17:6). Dit beginsel van eerlijkheid beschermde het leven van onschuldige mensen. Maar als een mens schuldig

---

³ In de Verenigde Staten van Amerika (vert.).

werd bevonden, dan moest het volgende gebeuren: “Het eerst zal de hand der getuigen zich tegen hem keren om hem ter dood te brengen, en daarna de hand van het gehele volk. Zo zult gij het kwaad uit uw midden wegdoen” (Deut.17:7). Het is duidelijk dat dit een enorme verantwoordelijkheid betekende voor de levens van de mannen in Israël aan wie deze zware taak werd gegeven. Ongetwijfeld genoten deze mannen, aangesteld om deze ontzagwekkende verantwoordelijkheid te dragen, een overvloedige hoeveelheid van de Geest van God. Het beginsel van “leven voor leven, oog voor oog, tand voor tand, hand voor hand, voet voor voet” (Ex.21:23-24) liet weinig twijfel bestaan over de zwaarte van de straf die passend werd geacht voor de mensen in Israël die dergelijke ernstige overtredingen hadden begaan.

Besef goed dat de uitvoering van zo'n straf de schuldige op geen enkele manier het idee gaf van eindeloos lijden in een fictieve plaats die de hel wordt genoemd. Ik geloof dat zelfs als iemand schuldig wordt bevonden aan deze doodzonden en de straf met zijn leven moet betalen, deze persoon nog steeds de mogelijkheid heeft om ergens in de toekomst voor een waarachtige en rechtvaardige God te staan. Met andere woorden, als er verzachtende omstandigheden zijn, zoals de leeftijd van de dader of de omstandigheden rond het plegen van deze misdaden, dan zal God daar rekening mee houden. In de woorden van de apostel Paulus: “Want wij zullen allen voor den rechterstoel van Christus gesteld worden” (Rom.14:10, St.Vert.); “Want wij moeten allen voor de rechterstoel van Christus openbaar worden, opdat een ieder wegdrage wat hij in zijn lichaam verricht heeft, naardat hij gedaan heeft, hetzij goed, hetzij kwaad” (II Cor.5:10). Tegelijkertijd erken en geloof ik zeker dat iedereen die in de Heer Jezus Christus gelooft “de vergeving van de overtredingen, naar de rijkdom zijner genade” (Ef.1:7) ontvangen heeft. Deze vergeving geeft gelovigen echter niet het recht om misdaden te plegen die de doodstraf waard zijn. Of, in eenvoudige woorden: “Dommen spotten met schuld,- bij oprechten huist welbehagen” (Spr.14:9). Mensen moeten zich niet laten misleiden door de veronderstelling dat God het niet kan zien wanneer iemand zich bezighoudt met “een boze zaak” (Psalm 64:6, St.Vert.). Maar als Hij die om een of andere reden wil opmerken, kan Hij dat doen wanneer Hij maar wil, zoals in het geval van Sodom en Gomorra (Gen.19:13).

Onder de Mozaïsche wet gaf God verder duidelijke voorschriften aan het volk Israël aangaande de offers voor begane zonden. In Leviticus 4 worden specifieke voorschriften aan de mens gegeven, of hij nu een vorst is of iemand van het gewone volk. Let op wat er precies in Leviticus 4:22-24, 27-28 staat. Twee dingen vallen hierin op. Ten eerste waren deze zondoffers bedoeld voor iemand die uit onwetendheid had gezondigd. Ten tweede werd Gods voorziening voor deze begane zonden beschreven. Er wordt een voorbeeld gegeven: “Indien iemand uit het volk des lands zonder opzet gezondigd heeft door een van de dingen te doen, die de HERE verboden heeft, en dus schuldig geworden is, dan zal hij, als hem de zonde die hij begaan heeft, bekend geworden is, voor de zonde die hij begaan heeft, als zijn offergave een geit, een gaaf dier van het vrouwelijk geslacht, brengen” (Lev.4:27-28).

Let erop dat schuld is gebaseerd op het principe van kennis. In het geval van een Israëliet werden deze inzettingen een kind vanaf zijn jeugd ingeprent (zie Deut.6:4-7). Het kennen van Gods inzettingen maakte het naleven van de geboden van de Heer relatief eenvoudig. Wij, die nu in de Bedeling van Genade leven, kunnen niet steunen op een specifieke reeks geboden, maar we zijn niet zonder kennis, zoals Paulus duidelijk heeft gemaakt in Efeziërs 4-6. We moeten begrijpen dat deze speciale bepalingen, beschreven onder de Mozaïsche wet, bestemd waren voor een volk in een verbondsrelatie met God. God maakte een handelwijze mogelijk waardoor de zondaar vergeving van zijn zonde kon ontvangen. In dit opzicht had iemand die een Israëliet was een voordeel ten opzichte van iemand uit de volken voor wie God zo'n voorziening niet had getroffen.

Het is ook belangrijk te erkennen dat geen van deze bepalingen enige invloed heeft op een mens die leeft in de Bedeling van Genade. Dit geldt vandaag de dag net zo goed voor ieder mens, of het nu iemand uit de volken betreft, of iemand wiens voorgeslacht teruggevoerd kan worden tot Abraham, Isaak en Jakob. Desalniettemin is het belangrijk om op te merken dat aan de verplichting van ieder mens die ooit gezondigd heeft, is voldaan door de Heer Jezus Christus als zijn Verlosser aan te bieden. In de woorden van de apostel Paulus: “Christus [is], toen wij nog zwak waren, te zijner tijd voor goddelozen is gestorven. Want niet licht zal iemand voor een rechtvaardige sterven - maar misschien heeft iemand nog de moed voor een goede

te sterven - God echter bewijst zijn liefde jegens ons, doordat Christus, toen wij nog zondaren waren, voor ons gestorven is" (Rom.5:6-8).

Hoofdstuk 5 *SHEOL, HADES en Verderf*

De profeet Jeremia verklaarde: "Zo vaak uw woorden gevonden werden, at ik ze op, uw woord was mij tot vreugde en blijdschap mijns harten; want uw naam is over mij uitgeroepen, HERE, God der heerscharen." (Jer.15:16). Het belang en de waarde van het Hebreeuwse woord *SHEOL* (Oude Testament) en het Griekse woord *HADES* (Nieuwe Testament) zijn essentieel in onze poging om de toestand te begrijpen van een mens wiens geest is teruggekeerd naar God die hem heeft gegeven. Het niet begrijpen van de precieze betekenis van de termen *SHEOL* (de goddelijke term) en *HADES* in het Nieuwe Testament heeft geleid tot een reeks leerstellige fouten die de waarheid van God sterk verdraaien. Op de vraag: "Hoe zal de hel eruit zien?" wijzen mensen naar een aantal Schriftteksten die alleen maar aantonen hoe weinig ze weten van de werkelijke betekenis van deze woorden. Een populaire Bijbelleraar beweert dat Christus de hel beschreef als "een plaats van verbolgenheid, wraak, pijniging, vlamvend vuur en eeuwige verderf." De leraar voegde hieraan toe: "Het is een plaats van vuur waar de rook van het lijden voor altijd zal opstijgen."

Het is duidelijk dat zonder uitzondering aan het Griekse woord *HADES* de betekenis is gegeven van een plaats van eindeloos lijden en pijniging, maar dat klopt totaal niet. Mensen die deze sadistische en onjuiste bewerkingen doen, hebben niet begrepen dat in geen enkel geval in de Schrift *SHEOL* of *HADES* betrekking heeft op een dergelijke plaats. Deze verraderlijke fout wordt nog verergerd door de veronderstelling van Billy Graham: "Wanneer een ongelovige sterft, gaat zijn geest naar de hel, een plaats van eeuwige afscheiding van God. Daar bevinden ongelovigen zich in een bewuste toestand, wachtend op de opstanding van het lichaam en het oordeel van de grote witte troon." Deze gedachten zijn typerend voor de opvattingen van de overgrote meerderheid van de mensen die vandaag de dag leven, maar er kan in de Schrift geen steun voor worden gevonden. De Bijbel weet niets van de geest van een mens die naar de hel gaat. Zoals eerder gezegd: "het stof keert weder tot de aarde, zoals het geweest is, en de geest keert weder tot God, die hem geschonken heeft" (Pred.12:7). Aangezien de geest van de overledene terugkeert naar God, die hem gegeven heeft, kan hij niet in een bewuste toestand op de opstanding blijven wachten. Van welke mogelijke waarde is opstanding als, zoals Billy Graham gelooft, mensen naar een plaats van eeuwige afzondering worden gestuurd? Waarom houden mensen dan vast aan zulke valse leringen? Het antwoord ligt in het feit dat de satan hen misleid heeft, net zoals hij Eva heeft misleid in de Hof van Eden.

De werkelijke betekenis van het woord *HADES* is voornamelijk afgeleid van *SHEOL*, zoals dat gebruikt is in het Oude Testament. Wanneer de 65 plaatsen waar dit woord voorkomt worden onderzocht, zult u opmerken dat in 54 procent van deze gevallen *SHEOL* wordt weergegeven als 'het graf'⁴. Andere vertalingen zijn 'put' en 'hel'. Deze Hebreeuwse term wordt symbolisch gebruikt in de Schrift en spreekt over het definitieve einde van hen die gestorven zijn, gebaseerd op wat er in Genesis 3:19 wordt gezegd. Jesaja tekende de woorden op van Hizkia, de koning van Israël, die zei: "Want het dodenrijk looft U niet, de dood prijst U niet; wie in de groeve zijn neergedaald, hopen niet op uw trouw" (Jes.38:18). Deze tekst ontkracht zonder meer de opvatting dat een mens, gelovig of niet, in staat is om de toestand die 'dood' wordt genoemd te overleven. Er is absoluut geen rechtvaardiging om te beweren dat op het moment van de dood een gelovige naar de hemel gaat of een ongelovige naar een plaats die de hel wordt genoemd.

Dr. E.W. Bullinger zegt in zijn *Critical Lexicon And Concordance to the English and Greek New Testament*: "De weergave 'hel' staat niet voor *SHEOL*, want zowel volgens de definitie van het woordenboek als volgens het gebruik in de omgangstaal betekent 'hel' de plaats van toekomstige bestraffing. De term *SHEOL* heeft niet zo'n betekenis, maar betekent veeleer de huidige toestand van de dood. Het graf is daarom een veel geschiktere vertaling, omdat het ons zichtbaar voorstelt wat onzichtbaar is voor de geest." De student zal

⁴ Deze aantallen zijn gebaseerd op de Kings James Version. De Statenvertaling: 32 maal 'graf' (49%) en 33 maal 'hel' (51%). (vert.).

merken dat 'het graf', zowel letterlijk als figuurlijk opgevat, aan alle eisen van het Hebreeuwse woord *SHEOL* voldoet, niet dat *SHEOL* zozeer een graf betekent, maar 'het graf' kenmerkt. De basis van het woord *SHEOL* wordt gebruikt om 'de toestand van de dood' te beschrijven, niet 'het feit van het sterven' waarvoor we geen Nederlands woord hebben. *SHEOL* betekent daarom 'de toestand van de dood met zicht op de opstanding'. De heerschappij van *SHEOL* of het graf zal voortduren tot de opstanding, de enige voorziening om daar uit te komen. We lezen met aandacht Gods Woord aan Israël: "Doch Ik zal hen van het geweld der hel (*SHEOL*) verlossen, Ik zal ze vrijmaken van den dood: o dood! waar zijn uw pestilentiën? hel! waar is uw verderf? Berouw zal van Mijn ogen verborgen zijn" (Hos.13:14, St.Vert.).

Als de elf plaatsen waar het Griekse woord *HADES* in het Nieuwe Testament voorkomt zorgvuldig worden onderzocht, zal het duidelijk worden dat *HADES* altijd verband houdt met dood en nooit met leven; altijd met dode mensen, maar nooit met levende. Iedereen die nu in *HADES* (het graf) is, zal pas weer leven als hij uit de dood is opgewekt. Dit feit wordt zonder meer duidelijk in Openbaring 20:5 (St.Vert.) waar wordt gezegd: "Maar de overigen der doden werden niet weder levend, totdat de duizend jaren geëindigd waren." Als zij niet "weder levend" worden totdat zij worden opgewekt, dan is het volkomen duidelijk dat zij nu niet in leven kunnen zijn, anders is de hele leer van opstanding onwaar en zinloos. Dat *HADES* precies hetzelfde kan betekenen als *SHEOL*, blijkt duidelijk uit de volgende vergelijking van David: "want Gij geeft mijn ziel niet prijs aan het dodenrijk (*SHEOL*), noch laat Gij uw gunstgenoot de groeve zien (ervaren)." (Psalm 16:10). David wist dat de tijd zou komen dat hij de toestand van de dood zou ingaan. In een duidelijk getuigenis van de Heer Jezus Christus verklaarde de apostel Paulus: "en daarom zegt Hij ook in een andere psalm (d.i. Psalm 16:10): Gij zult uw Heilige geen ontbinding doen zien. Want David is, na voor zijn geslacht de raad Gods gediend te hebben, ontslapen (Gods beeld voor de dood) en bij zijn vaderen bijgezet, en hij heeft wèl ontbinding gezien; maar Hij, die God heeft opgewekt, heeft geen ontbinding gezien" (Hand.13:35-37). Dit is beslist een verwijzing naar Christus zoals door Handelingen 2:29-31 bevestigd wordt. Hier zegt Petrus: "Mannen broeders, men mag vrijuit tot u zeggen van de aartsvader David, dat hij èn gestorven èn begraven is, en zijn graf is bij ons tot op deze dag. Daar hij (David) nu een profeet was en wist, dat God hem onder ede gezworen had een uit de vrucht zijner lendenen op zijn troon te doen zitten, heeft hij in de toekomst gezien en gesproken van de opstanding van de Christus, dat Hij niet aan het dodenrijk (*HADES*, de toestand van de dood) is overgelaten, noch zijn vlees ontbinding heeft gezien." Dit gaat precies over de persoon van Christus, die hoewel hij "in het hart der aarde [was], drie dagen en drie nachten" (Matt.12:40), geen verval of ontbinding heeft gezien. Er wordt noch in de Psalmen, noch in Mattheüs, noch in het boek Handelingen iets gezegd dat suggereert dat Hij tijdens zijn dood gedurende drie dagen in een plaats van pijniging of verderf was. Het woord *HADES*, in de Statenvertaling onjuist vertaald met 'hel', wordt figuurlijk gebruikt in Mattheüs 16:18 (St.Vert.), waar Jezus zei: "En Ik zeg u ook, dat gij zijt Petrus (*PETROS*, een kleine rots), en op deze petra zal Ik Mijn (van Mij, wat Ik in wezen ben) gemeente (uitgeroepen) bouwen, en de poorten der hel (toestand van de dood) zullen dezelve niet overweldigen." Zelfs als deze mensen die deel uitmaakten van de *EKKLESIA* van God, zouden sterven, deed de Heer een onvoorwaardelijke belofte dat de poorten (machten) van *HADES* (de toestand van de dood) zijn *EKKLESIA* niet zouden overwinnen. Wanneer God de heerschappij op zich neemt, zullen de mensen die sindsdien gestorven zijn, weer worden opgewekt om opnieuw te leven, te werken en te dienen in de *EKKLESIA*. Er wordt absoluut niet de indruk gewekt dat deze mensen nu in de hemel zijn of lijden in een fictieve plaats die de hel wordt genoemd. Zodra ze zijn opgestaan, zullen ze weer deel uitmaken van de rangen der levenden.

Het satanische concept van mensen die eindeloos leven in een plaats van ondraaglijke pijniging is gedeeltelijk gebaseerd op een vooringenomen uitleg van Lucas 16:19-31, de gelijkenis van de rijke man en Lazarus. Deze 'gelijkenis' is regelmatig door mensen gebruikt om de pijniging te beschrijven die ongelovige mensen eindeloos zullen ondergaan. Als er ooit een gedeelte uit de Schrift op de pijnbank is gelegd ter ondersteuning van valse ideeën van leven na de dood, dan is dit wel de meest venijnige die is verkondigd. Feit is dat dit géén gelijkenis is waarin een verhaal parallel wordt verteld om de ernst van het leven in een plaats genaamd de hel te illustreren. In plaats daarvan is het verhaal van 'de rijke man en Lazarus' een verzonden verhaal dat werd verteld om de Farizeeën aan te klagen, te ontmaskeren en terecht te wijzen. Een belangrijk principe dat in gedachten moet worden gehouden bij het bestuderen van het verhaal van

‘de rijke man en Lazarus’ is dat deze woorden werden gesproken tot de onverbiddelijke vijanden van Christus. Dit verhaal is geen openbaring over de aard of de duur van toekomstige straffen; het moest een berisping en ontmaskering van de Farizeeën zijn, omdat ze valse opvattingen onderwezen op basis van hun gebrek aan begrip van hun eigen Schriftteksten. Blijkbaar waren hun leerstellingen bedoeld om arme mensen aan zich te onderwerpen door te zeggen dat ze hun goede dingen in het hiernamaals zouden krijgen. Deze sterke satire maakte hun leerstellingen dus belachelijk en deed hen in woede uitbarsten tegen Christus. Lezers worden aangemoedigd om een meer gedetailleerd verslag van dit verhaal te lezen in een boekje dat is geschreven door Otis Q. Sellers met de titel *De rijke man en Lazarus*.⁵ Daarnaast werd door dezelfde auteur een begeleidende studie gepubliceerd met de titel *Sheol, Hades en Verderf*.⁶

Het is onmogelijk de aard en de duur van de eeuwige straf te begrijpen zonder de betekenis van het woord *GEHENNA* na te gaan. Dit woord komt in totaal twaalf keer voor in het Nieuwe Testament en is overal vertaald met ‘hel’. In de tijd dat Christus in Palestina leefde bestond er een stukje land direct ten zuiden van Jeruzalem dat “het dal Ben-Hinnom” werd genoemd. De geschiedenis van die plaats gaat terug tot de dagen van de goddeloze koning Achaz. Hij was een koning van Juda, maar er werd over hem gezegd: “hij wandelde in de wegen der koningen van Israël en maakte zelfs gegoten beelden voor de Baäls; ja, hij ontstak offers in het dal Ben-Hinnom en verbrandde zijn zonen met vuur in overeenstemming met de gruwelen der volken, die de HERE voor het aangezicht van de Israëlieten had verdreven” (II Kron.28:2-3). Tegen de tijd van Christus was deze plaats een brandende vuilnisbelt geworden, zoals aangeduid door de naam *GEHENNA*, een plaats waar waardeloos en nutteloos materiaal naar werd afgevoerd. Het woord wordt figuurlijk gebruikt als een plaats van uiteindelijk verderf. Voorbeelden hiervan zijn te zien in het beest en de valse profeet, die verdorven worden in de poel des vuurs, die van zwavel brandt (Openb.19:20). En de satan wordt in dezelfde poel geworpen en verdorven (Openb.20:10). Het zal opnieuw bestaan onder Gods heerschappij als een bewaarplaats voor opstandige en waardeloze mensen. Deze plaats bestaat op dit moment NIET.

Het is belangrijk om op te merken dat wanneer God de aarde regeert, er een plaats onder zijn heerschappij zal bestaan voor het volledige verderf van waardeloze mensen. Toen Hij tot zijn twaalf discipelen sprak, zei Jezus: “En weest niet bevreesd voor hen, die wèl het lichaam doden, maar de ziel niet kunnen doden; weest veeleer bevreesd (heb ontzag voor) voor Hem, die beide, ziel en lichaam, kan verderven in de hel (*HADES*)” (Matt.10.28). Het woord ‘ziel’ is het Griekse woord *PSUCHE*, maar de betekenis ervan wordt beheerst door de Hebreeuwse term *NEPHESJ*. De boodschap van Mattheüs 10:28 is dat de oordelen van de mens beperkt blijven tot het lichaam, maar de mens zelf, de ziel, niet kunnen raken. Maar Gods oordelen zijn definitief. De zwaarste straf die de mens kan opleggen is de doodstraf. Terwijl de menselijke oordelen de ziel niet kunnen raken, zijn Gods oordelen definitief. De oordelen van de mens maken het lot van een mens niet definitief; alleen Gods oordelen kunnen dat werkelijk regelen, zoals in Lucas 12:4-5 wordt uitgedrukt. Een voorbeeld van ‘waardeloze mensen’ wordt in I Samuël 2:12 onthuld. Hier wordt ons gezegd dat de zonen van Eli “kinderen Belials”⁷ waren; dat wil zeggen, waardeloze mensen. Mensen zoals deze zullen door goddelijk besluit veroordeeld worden tot de tweede dood met als bijkomende straf dat ze in *GEHENNA* geworpen zullen worden. Uit deze dood zullen zij in de toekomst nooit meer als levende mensen tevoorschijn komen. Deze plaats, *GEHENNA*, zal een verterend vuur zijn; het is Gods verbrandingsoven.

Deze opvatting wordt niet door alle gelovigen gedeeld. Dr. Dwight Pentecost gelooft dat de opstanding van het lichaam van de ongerechten klaarblijkelijk van dien aard zal zijn dat het onverwoestbaar is, zelfs in het midden van de poel des vuurs. Dit kan niet waar zijn, want als zulke mensen buiten bereik van het verderf zouden zijn, zouden ze als onsterfelijk aangemerkt kunnen worden. We herinneren ons I Timotheüs 6:14-16, waar Paulus verklaart dat onze Heer Jezus Christus degene is “die alleen onsterfelijkheid heeft”. In Lucas 12:5 stelde onze Heer expliciet: “Ik zal u tonen, wie gij vrezen moet. Vreest Hem, die, nadat

⁵ Speciale Studie 18. U kunt deze als pdf- of epub-bestand downloaden van: <https://lachairoi.org/specialstudiessellers> (vert.)

⁶ Speciale Studie 16. Zie <https://lachairoi.org/specialstudiessellers> (vert.).

⁷ Statenvertaling. Naardense Bijbel: “zonen van Belial”; NBG51: “nietswaardige lieden”.

Hij gedood heeft, macht heeft om in de hel (*GEHENNA*) te werpen. Voorwaar, Ik zeg u, vreest Hem!" De eerste daad is een bestraffing, maar de tweede daad is verwijdering. Dat is van grote betekenis. Er wordt van hen gezegd dat "hun worm niet sterft en het vuur niet wordt uitgeblust" (Marcus 9:44,48). Als er één plaats in de Schrift is waar we het figuurlijke gebruik van woorden vinden, dan is het hier in deze verzen. Een persoonlijke toestand die betrekking heeft op deze zondaars wordt "hun vuur" genoemd, wat geen feitelijke toestand van verbranding is. Ook wordt er iets "hun worm" genoemd, wat helemaal geen worm is. Omdat het hier gaat om 'het vuur van een individu' en 'de worm van een individu', moeten we bepalen wat deze stijlfiguren betekenen. Wat betreft de term 'vuur' kunnen we zeggen dat wanneer God een negatief besluit neemt over een persoon, of een oordeel velt over zijn schuld, dat vonnis dan verordent dat er een bepaalde straf zal worden opgelegd en dat wordt dan het 'vuur' van het individu.

Met elk besluit van God dat een persoon naar *GEHENNA* zal sturen, zal er een extra schande zijn; er zal een extra daad van vernedering zijn: "zij zullen voor al wat leeft een afgrijzen wezen" (Jes.66:24). Dit is de schaamte, de schande, het schandaal en de schandvlek van allen die verdorven worden in *GEHENNA*. Er wordt over gesproken als 'hun worm'. De vijanden van Christus eisten dat zijn straf de dood door kruisiging zou zijn, de meest schandelijke en vernederende doodstraf die iemand kon ondergaan. Hierover had Hij tevoren gesproken: "Maar ik ben een worm en geen man, een smaad voor de mensen en veracht door het volk" (Psalm 22:6). Dit was zijn vuur; de worm die over Hem kwam toen "Hij Zich vernederd [heeft] en is gehoorzaam geworden tot de dood, ja, tot de dood des kruises" (Fil. 2:8).

Hoofdstuk 6 Het principe van zonde en dood

De apostel Paulus heeft in zijn brief aan de Romeinen uitgelegd: "Daarom, gelijk door één mens de zonde de wereld is binnengekomen en door de zonde de dood, zo is ook de dood tot alle mensen doorgedaan, omdat allen gezondigd hebben; want reeds vóór de wet was er zonde in de wereld. Maar zonde wordt niet toegerekend, als er geen wet is. Toch heeft de dood als koning geheerst van Adam tot Mozes, ook over hen, die niet gezondigd hadden op een gelijke wijze als Adam overtrad, die een beeld is van de komende" (Rom.5:12-14). In dit belangrijke gedeelte onthult Paulus de werking van het principe van zonde en dood. Dit principe is vandaag de dag bindend voor het leven van elke man, vrouw en kind. Het is een onweerlegbaar feit dat deze nare ervaring vandaag de dag in de wereld is. De werking ervan is zodanig dat geen mens kan beweren er immuun voor te zijn. Etniciteit, onderwijs of een van de honderden wellness- en fitnessprogramma's bieden geen tegengif tegen deze kankerachtige aandoening.

Uit Genesis weten we hoe de satan tot de vrouw zei: "God heeft zeker wel gezegd: Gij zult niet eten van enige boom in de hof? Toen zeide de vrouw tot de slang: Van de vrucht van het geboomte in de hof mogen wij eten, maar van de vrucht van de boom, die in het midden van de hof staat, heeft God gezegd: Gij zult daarvan niet eten noch die aanraken; anders zult gij sterven" (Gen.3:1-3). De taal kon niet duidelijker zijn. Door middel van dit expliciete gebod gaf God Eva duidelijke informatie die het eten en aanraken van de vrucht van de Boom des Levens verbood. Elke overtreding van deze duidelijke aanwijzingen kon alleen maar levensgevaarlijke gevolgen hebben. Eva kon niet beweren dat zij niet bekend was met Gods duidelijke gebod (zie I Tim.2:14). God had deze woorden nog niet uitgesproken of "de slang echter zeide tot de vrouw: Gij zult geenszins sterven" (Gen.3:4). Daarom zei Jezus tegen de Farizeeën: "Gij hebt de duivel tot vader en wilt de begeerten van uw vader doen. Die was een mensenmoorder van den beginne en staat niet in de waarheid, want er is in hem geen waarheid. Wanneer hij de leugen spreekt, spreekt hij naar zijn aard, want hij is een leugenaar en de vader der leugen" (Joh.8:44). Zo loog hij ook tegen Eva en als gevolg van deze verraderlijke leugen over de mensheid zegt Paulus: "Want allen hebben gezondigd en derven de heerlijkheid Gods" (Rom.3:23). Sinds die vroege dag in de Hof van Eden, zo'n 6000 jaar geleden, is een ontelbaar aantal mensen misleid door de slang die satan heet.

De apostel Paulus gebruikte de gelegenheid om aan de Corinthiërs te schrijven om de verdorvenheid te illustreren die de satan door zijn sluwheid inbracht door mensen van Christus af te keren. Hij zei tegen hen:

“Maar ik vrees, dat... uw gedachten van de eenvoudige *en loutere* toewijding aan Christus afgetrokken zullen worden” (II Cor.11:3). Het feit van deze onverbeterlijke leugen is in zoverre verergerd dat, als gevolg van de zonde die in de wereld is gekomen, het principe van deelgenootschap daaraan de dood tot alle mensen is doorgedaan. Zonde en dood vormen een dubbele bedreiging voor de overlevingskansen van de mensheid. Denk aan de tragische bestending van deze leugen die onmetelijke ellende en vernietiging over de mensheid heeft gebracht. Geen mens die vandaag de dag leeft is ongevoelig voor dit principe van zonde en dood. Toen Hij hoorde dat de satan Eva had misleid “zeide de HERE God tot de slang: Omdat gij dit gedaan hebt, zijt gij vervloekt onder al het vee en onder al het gedierte des velds; op uw buik zult gij gaan en stof zult gij eten, zolang gij leeft. En Ik zal vijandschap zetten tussen u en de vrouw, en tussen uw zaad en haar zaad; dit zal u de kop vermorzelen en gij zult het de hiel vermorzelen” (Gen.3:14-15).

Door middel van deze gerechtelijke uitspraak heeft God duidelijk gemaakt dat er een tijd zal komen waarin Hij de satan zal overweldigen met de krachten van het licht, de waarheid en het oordeel. Eenvoudig gezegd zal God het hoofd van de satan met een klinkende nederlaag vermorzelen. Paulus verklaarde in zijn brief aan de Hebreeën: “Daar nu de kinderen aan bloed en vlees deel hebben, heeft ook Hij op gelijke wijze daaraan deel gekregen, opdat Hij door zijn dood hem, die de macht over de dood had, de duivel, zou onttronen” (Hebr.2:14). Zodra God de heerschappij op zich neemt, zal Hij op talloze manieren handelen om het werk van de satan teniet te doen, te doorkruisen en te overweldigen. Jezus zei tot de overste van de synagoge die Hem had bekritiseerd voor het genezen op de sabbatdag: “Huichelaars, maakt ieder van u niet op de sabbat zijn os of zijn ezel van de kribbe los en leidt hem weg om hem te laten drinken? Moest deze vrouw, die een dochter van Abraham is, welke de satan, zie, achttien jaar gebonden had, niet losgemaakt worden van deze band op de sabbatdag?” (Luc.13:15-16). Denk eens aan de miljoenen levens die de satan door de eeuwen heen heeft gebonden met verlamme ziekte en dood. Bij de aanvang van de Gods heerschappij zal elke levende man, vrouw of kind die lijdt aan een of andere lichamelijke kwaal, of die nu AIDS-gerelateerd is of een van de honderden andere ziekten, onmiddellijk bevrijd worden. Elke persoon die lijdt aan een chronische ziekte zal onmiddellijk overvloed aan leven, gezondheid en kracht ervaren. Een van de namen van God is *YAHWEH ROFE'ECHA*, wat betekent “Ik ben de HERE die jullie geneest” (Exod.15:26), en Hij zal elke persoon doordrenken met de gave van het eonisch leven.

Dr. Bullinger wijst erop dat de stijlfiguur “Hij zal u de kop vermorzelen” betekent dat al de plannen en complotten, beleid en doelen van de satan op een dag definitief verpletterd en beëindigd zullen worden, om nooit meer Gods doelen te ontsieren of te hinderen. “Op uw buik zult gij gaan” betekent oneindig veel meer dan de letterlijke buik van vlees en bloed. Het schildert voor onze geestesogen het beeld van de ultieme vernedering van de satan. “Stof zult gij eten” vertelt over voortdurende teleurstelling, mislukking en versterving, zoals wanneer er over bedrieglijke manieren wordt gesproken als het eten van bedrieglijk voedsel. De Schrift zegt: “Brood des bedrogs is zoet voor een mens, maar daarna is zijn mond vol kiezel.” (Spr.20:17). Dit betekent niet letterlijk ‘kiesel’, maar iets veel onaangenaams. Het betekent een teleurstelling die zo groot is dat hij graag zou worden ingeruild voor ‘kiesel’.

Ten slotte zei God tegen Adam: “Omdat gij naar uw vrouw hebt geluisterd en van de boom gegeten, waarvan Ik u geboden had: Gij zult daarvan niet eten, is de aardbodem om uwentwil vervloekt; al zwoegende zult gij daarvan eten zolang gij leeft... in het zweet uws aanschijns zult gij brood eten, totdat gij tot de aardbodem wederkeert, omdat gij daaruit genomen zijt; want stof zijt gij en tot stof zult gij wederkeren” (Gen.3:17-19). Dit was de straf die God Adam heeft opgelegd en die wij helaas met hem delen. Maar deze straf kan op geen enkele manier uitgelegd worden als een eeuwige straf in een fictieve plaats die de hel wordt genoemd. Hoewel mensen universeel lijden door de werking van dit onheilspellende principe, heeft God in zijn grote wijsheid voorzien in eonisch leven voor ieder mens door Jezus Christus die “de Heiland der wereld” is (Joh.4:42). Aan de straf voor de zonde is voldaan in het offerwerk van Christus aan het kruis van Golgotha, waarvan Paulus zegt: “Hem, die geen zonde gekend heeft, heeft Hij (God) voor ons tot zonde gemaakt, opdat wij zouden worden gerechtigheid Gods in Hem” (II Cor.5:21). God zal op een dag het prin-

cipe van zonde en dood opheffen door een infusie van leven. Dit onbetwistbare feit vinden we in Romeinen 5:21: “opdat, gelijk de zonde als koning heerste in de dood, zo ook de genade zou heersen door rechtvaardigheid ten eeuwigen leven door Jezus Christus, onze Here.”

Hoofdstuk 7 Eeuwige straf en de bestemming van de mens

Het is niet mogelijk de aard en de duur van de toekomstige straf te begrijpen zonder een duidelijke definitie van de woorden ‘eeuwig’ en ‘straf’. Geen enkel onderwerp roept meer vijandigheid op dan dit. Eeuwenlang en zelfs vandaag de dag hebben de menselijke opvattingen over de eeuwige straf ernstige tekortkomingen vertoond. God wordt afgeschilderd als wraakzuchtig en wreed en die het heerlijk vindt om zondige mensen te zien lijden. Om hun ideeën over de eeuwige straf te bewijzen, richten mensen zich stevast op de veronderstelde geschiedenis van de ‘rijke man en Lazarus’ in Lucas 16:19-31. In deze leerrede ontmaskerde Christus de valse leringen van de Farizeeën die tot het uiterste gingen om hun rijkdom en macht te beschermen door het gewone volk te laten geloven dat armoede een fundamentele deugd is. Hij sprak zijn afkeuring uit hun eigen leerstellingen als uitgangspunt te nemen en hield hen verantwoordelijk voor hun ijdele woorden, veroordeelde hen uit hun eigen mond en hield hen aan wat zij anderen hadden opgelegd. Door middel van satirische verhalen werkte Hij hun leerstellingen uit tot hun logische conclusie en dwong Hij hen alle consequenties daarvan onder ogen te zien. Als een mens aan de goede kant van een grote kloof in dit leven grote materiële welvaart genoot, moet hij in het hiernamaals wel aan de slechte kant terecht komen.

In deze geschiedenis verlangde een bedelaar, Lazarus genaamd, zich te voeden met wat van de tafel van een rijke man afviel. “Het geschiedde, dat de arme stierf en door de engelen gedragen werd in Abrahams schoot. Ook de rijke stierf en hij werd begraven. En toen hij in het dodenrijk (*HADES*) zijn ogen opsloeg onder de pijnigingen, zag hij Abraham van verre en Lazarus in zijn schoot” (Lucas 16:22-23). We moeten begrijpen dat de leer van de Farizeeën over engelen die de doden naar een plaats dragen die “Abrahams schoot” wordt genoemd, een opvatting is die volledig onbekend is in het Woord van God. Maar het was niet onbekend in de traditie van de Farizeeën, zoals de Talmoed en de geschriften van de Joodse historicus Josephus overvloedig laten zien. We merken ook op dat, hoewel zowel de bedelaar als de rijke man stierven, beide mannen op mysterieuze wijze levend worden gezien en elkaar herkennen in een oord dat het dodenrijk wordt genoemd. Dit verhaal is niets anders dan volslagen dwaasheid. De ideeën over Abrahams schoot, de ogen van de rijke man, de vinger van Lazarus, de tong van de rijke man dienen allemaal om het satirische verhaal dat door onze Heer wordt verteld te versterken. Afgaande op Lucas 16:23 zijn mensen misleid om te denken dat de hel een echte plaats is en dat mensen die daar terecht komen in grote pijniging verkeren. Het Griekse woord *HADES*, dat elf keer in het Nieuwe Testament met ‘de hel’⁸ wordt vertaald, kan niet iets anders betekenen dan wat het Hebreeuwse woord *SHEOL* betekent, namelijk ‘de toestand van de dood’.

Daarom blijf ik erbij dat wat de meeste mensen ‘de hel’ noemen een diepgaande satanische leugen is. Bovendien, zoals we zullen aantonen als we het Griekse woord *BASANOS*, vertaald met ‘pijniging’, goed begrijpen, verwijst dit niet naar pijniging in fysieke zin. Toch hebben onwetende en dwaze mensen dit woord aangegrepen om er de betekenis aan te geven dat mensen die in de hel worden geworpen voor eeuwig zowel onvoorstelbare pijniging als lijden zullen ondergaan. Dit sadistische concept van wrede marteling in de hel wordt nog versterkt door de rijke man die: “riep en zeide: Vader Abraham, heb medelijden met mij en zend Lazarus, opdat hij de top van mijn vinger in water dope en mijn tong verkoele, want ik lijd pijn in deze vlam” (Lucas 16:24). Het Griekse woord dat hier en in Lucas 16:25 vertaald is met “pijn lijden” is *ODUNŌMAI*, dat het meer gebruikelijke woord is voor ‘bedroefd’. *ODUNAŌ* komt ook voor in Lucas 2:48 (‘smart’) en Handelingen 20:38 (‘bedroefd’). We lezen in Lucas 2:48 hoe de ouders van de twaalfjarige Jezus zeiden: “Kind, waarom hebt Gij ons dit aangedaan? Zie, uw vader en ik zoeken U met smart (*ODUNAŌ*)!” Zowel Maria als Jozef hadden hun kind naar Jeruzalem gebracht, waar hij “zat te midden der leraren, terwijl

⁸ Dat geldt voor de Statenvertaling. NBG51 heeft ‘het dodenrijk’ (vert.).

Hij naar hen hoorde en hun vragen stelde” (Lucas 2:46). Het is niet mogelijk om de betekenis van dit woord verkeerd te begrijpen. Jozef en Maria waren inderdaad heel bezorgd en verdrietig, maar ze werden geenszins gepijnigd. Elke poging om te suggereren dat het verhaal van de rijke man en Lazarus een beschrijving is van ‘eeuwige straf’ is daarom overduidelijk onjuist.

De uitdrukking ‘de eeuwige straf’ komt slechts één keer voor in de Schrift en wel in Mattheüs 25:46. Een tweede uitdrukking vinden we in II Thessalonicenzen 1:9, waar ‘eeuwig verderf’ staat. Het is interessant om op te merken dat de uitdrukking ‘eeuwig verbond’ vijftien keer voorkomt in de Schrift⁹ en dat de zeer belangrijke uitdrukking ‘eeuwig leven’ zestien keer voorkomt in het Nieuwe Testament. In Mattheüs 25:46 wordt gezegd: “En dezen zullen heengaan naar de eeuwige straf, maar de rechtvaardigen naar het eeuwige leven.” De lezer verwijs ik graag naar mijn boekje getiteld *Mattheüs 24 En de voleinding van de AIOON*, het hoofdstuk ‘Het oordeel over schapen en bokken’. F.W. Grant, de auteur van *Man And The Future State*, wijst er in zijn boek op: “Het is geen gelijkenis, maar een heel eenvoudige verklaring van de scheiding van de levenden op aarde wanneer de Heer daar komt en zijn troon daar vestigt, die wordt vergeleken met een herder die zijn schapen van de bokken scheidt.” Hiermee ben ik het volledig eens. Als gevolg van deze gerechtelijk procedure wordt een aantal volken, in hun vertegenwoordigers, verwezen naar een ‘eeuwige straf’ vanwege hun behandeling van het Israël Gods, dat in Mattheüs 25:40 wordt omschreven als “Mijn broeders”. Wat is deze straf precies? Wie wordt erdoor getroffen? Een goed begrip van Mattheüs 25:46 is niet mogelijk zonder een duidelijke betekenis van het woord ‘eeuwig’, dat een vertaling is van de Griekse term *AIŌNIOS*. Eén ding moet absoluut duidelijk worden gemaakt: ons Nederlandse woord ‘eeuwig’ is geen adequate vertaling van het Griekse bijvoeglijk naamwoord *AIŌNIOS*.

In onze gewone spreektaal betekent het woord ‘eeuwig’ eenvoudigweg ‘zonder einde of eeuwigdurend’. Zo'n definitie is volstrekt ontoereikend om de Bijbelse betekenis van *AIŌNIOS* uit te drukken. Dit weerspiegelt ook weer het feit dat de meeste mensen absoluut geen begrip hebben van het Hebreeuwse woord *OLAM*, waarvan de betekenis van het Griekse woord *AIŌNIOS* is afgeleid. We moeten er opnieuw bij stilstaan dat de basisbetekenis van *AIŌNIOS* is ‘dat wat stroomt’. Opnieuw verwijs ik de lezer naar mijn boekje, *Mattheüs 24 en de voleinding van de AIOON*, waar in het derde hoofdstuk een discussie staat over ‘De komende aioon’. Bijvoorbeeld, ‘eeuwig leven’ is leven dat voortdurend uit God stroomt en daarom is ‘eeuwige straf’ een stroom van straf die eveneens uit God komt. Met deze gedachten in het achterhoofd moeten we beseffen dat onze Heer specifiek heeft gezegd dat de ‘bokken-volkeren’ een straf ondergaan die gedefinieerd wordt als de straf die van God uitgaat. De precieze aard van die straf is dat deze volken in het bijzonder zullen worden uitgesloten van elke bevoorrechte plaats gedurende de duizendjarige heerschappij van Christus. Met andere woorden, ze zullen worden uitgesloten van het voorrecht om op aarde te leven tijdens de *PAROUSIA* van Christus. Dit betekent niet dat mensen ergens naartoe worden gestuurd om ‘einde-loze pijniging’ of fysiek lijden te ondergaan.

Deze straf voldoet misschien niet aan het sadistische concept van toekomstige bestraffing zoals dat door slecht geïnformeerde mensen wordt opgevat, maar zal wel voldoen aan de rechtvaardige eisen van een drievoudig Heilige God. Bovendien lijkt deze vorm van straf misschien niet streng genoeg voor de onwetende mens, die absoluut geen begrip heeft van de kwaliteit en het karakter van het leven op aarde tijdens de duizendjarige heerschappij van Christus. Bij de eeuwige straf gaat het niet in de eerste plaats om lijden, maar om achterstelling.

Wanneer we II Thessalonicenzen 1:7-9 opslaan, lezen we over één van de belangrijkste gebeurtenissen in verband met de Dag des Heren en de *PAROUSIA* van Jezus Christus. Dit gedeelte in de Schrift kan niet worden begrepen zonder te erkennen dat de mensheid ongeveer 500 jaar op aarde zal hebben geleefd gedurende de Dag van Jezus Christus. In deze periode van Gods bestuur zullen de mensen door God zijn verlicht en het enorme voorrecht hebben genoten om onderwezen te worden over de oordelen van God. Geen mens die in de tijd van het geopenbaarde Koninkrijk van God leeft, zal tekortschieten in het verwerven van de ware kennis van de Heer Jezus Christus. Wanneer de dag van Jezus Christus ten einde loopt, heft God zijn

---

⁹ In NBG51 (vert.).

beperkingen op die lang van kracht zijn geweest tijdens het Koninkrijk van God. In die tijd wordt, in Gods omgang met de mensheid in het algemeen, plotseling een groep mensen zichtbaar op aarde, die voor ons wordt geïdentificeerd als “onkruid, de kinderen van de boze”. Mattheüs 13:40-42 vertelt ons: “Zoals nu het onkruid verzameld wordt en met vuur verbrand, zo zal het gaan bij de voleinding der wereld (*AIOON*). De Zoon des mensen zal zijn engelen uitzenden en zij zullen uit zijn Koninkrijk verzamelen al wat tot zonde verleidt en hen, die de ongerechtigheid bedrijven, en zij zullen hen in de vurige oven werpen; daar zal het geween zijn en het tandengeknars.”

Je vraagt je misschien af: “Wie zijn deze mensen?” Dat zijn precies dezelfde mensen over wie de apostel Paulus sprak in II Thessalonicenzen 1:8-9 als degenen “die God niet kennen en het evangelie van onze Here Jezus niet gehoorzamen. Dezen zullen boeten met een eeuwig verderf, ver van het aangezicht des Heren en van de heerlijkheid zijner sterkte.” In de uitdrukking ‘eeuwig verderf’ staan twee belangrijke woorden. Het eerste is *AIŌNIOS* of ‘aionisch’, wat betekent dat het verderf voortkomt uit de tegenwoordigheid van de Heer. Het tweede woord, het Griekse woord *OLETHROS*, betekent ‘volledig verderf’ en komt slechts vier keer voor in het Nieuwe Testament. In I Corinthe 5:5 gaat Paulus in op de bestraffing van mensen die in Corinthe betrokken waren geraakt bij de zonde van ontucht. De ernst van dergelijke ongeoorloofde seksuele omgang wordt behandeld in Leviticus 18:17,29 voor de kinderen Israëls. Vers 29 maakt dit duidelijk door te zeggen: “Want ieder die iets van al deze gruwelen doet, - degenen, die ze doen, zullen uit het midden van hun volk uitgeroeid worden.” Dat was een extreem strenge straf, omdat het betekende dat elke zegening die God aan het Israëlietische volk had beloofd, hen werd afgenomen.

Het Griekse woord *OLETHROS* komt opnieuw voor in I Thessalonicenzen 5:3 waar het gaat om mensen in Israël die de aard van de ontwikkelingen die vroeg in de Dag des Heren zullen plaatsvinden, niet hadden begrepen. Daar zegt Paulus: “Terwijl zij zeggen: het is (alles) vrede en rust, overkomt hun, als de weeën een zwangere vrouw, een plotseling verderf (*OLETHROS*), en zij zullen geenszins ontkomen.” Na ongeveer 500 jaar in vrede en rust te hebben geleefd, komt er een dramatische overgang tussen de Dag van Christus en de Dag des Heren. Nauwelijks zijn de beperkingen opgeheven of een reeks omstandigheden begint op aarde plaats te vinden, omdat de satan weer vrij is om zijn invloed en macht in de wereld uit te oefenen. Ik geloof dat het ontstaan van deze omstandigheden verwijst naar “een plotseling verderf” waarover Paulus spreekt in I Thessalonicenzen 5:3. Het woord ‘verderf’ (*OLETHROS*) komt ook voor in I Timotheüs 6:9. In dat gedeelte geeft Paulus woorden van vermaning in verband met de ernst van de tijd die hen te wachten stond. Behalve woorden van vermaning herinnert Paulus ons ook aan: “Want wij hebben niets op de wereld medegebracht; wij kunnen er ook niets uit medenemen. Als wij echter onderhoud en onderdak hebben, dan moet ons dat genoeg zijn. Maar wie rijk willen zijn, vallen in verzoeking, in een strik, en in vele dwaze en schadelijke begeerten, die de mensen doen wegzinken in verderf en ondergang” (I Tim.6:7-9). Dit verderf dient alleen om mensen de fundamentele en essentiële dingen van dit leven af te nemen. Het is duidelijk dat ‘aionisch verderf’ niet betekent dat mensen naar een mythische plaats worden gestuurd die de hel heet, maar eerder dat ze veel wordt geweigerd, tot en met het leven zelf.

Voor een grote groep mensen die hun leven hebben gewijd aan daden van overtreding, terrorisme, leugens en goddeloosheid, geldt dat ze alleen de uitstorting van Gods toorn kunnen verwachten. Psalm 37:9-11 maakt dit duidelijk: “Want boosdoeners worden uitgeroeid, maar wie de HERE verwachten, zij zullen het land beërven... maar de ootmoedigen beërven het land en verlustigen zich in grote vrede.” De toekomstige bestemming van de mens is onlosmakelijk verbonden met de grootste ervaring die hij kan meemaken en die het Koninkrijk van God wordt genoemd. Uitsluiting van de overdaad die God geeft, kan alleen maar eeuwige straf betekenen.

Hoofdstuk 8 Straf voor de zonde in de bedeling van genade

Er is bijna 2000 jaar verstreken sinds de apostel Paulus de gedenkwaardige woorden uitsprak die we vinden in Handelingen 28:28, "Het zij u dan bekend, dat dit heil Gods aan de heidenen (volken) gezonden (geautoriseerd) is; die zullen dan ook horen (met de garantie dat het hen zou bereiken)!" Deze uitspraak heeft betrekking op Gods huidige doel, namelijk door middel van deze huidige Bedeling van Genade de genade die eigen is voor zijn karakter te tonen. Gedurende het grootste deel van deze laatste 2000 jaar van Gods omgang met de mensheid was elke daad van God pure en absolute genade. Wijlen Dr. Louis Sperry Chafer zei: "Genade is oneindige liefde die zichzelf uitdrukt in oneindige goedheid." Als God in deze tijd niet in genade kan handelen, zal Hij helemaal niet handelen. Niets wat mensen gedaan hebben of waartoe ze in staat zijn gedurende de laatste twee millennia, heeft God kunnen afhouden van zijn huidige doel. Dit feit heeft ertoe geleid dat sommige mensen zelfs het bestaan van God ontkennen.

Elke misdaad die door mensen tijdens deze huidige Bedeling van Genade is gepleegd, is door Hem onbestraft gelaten. Als God gedwongen zou zijn om rechtvaardig te handelen in plaats van genadig, zou dat op zichzelf al een directe schending zijn van zijn huidige doel. Bij talloze gelegenheden zijn mensen het slachtoffer geworden van onvoorstelbare gewelddaden die een ernstig trauma of zelfs de dood veroorzaakten. Als dat een slecht of verdorven persoon overkomt, zijn mensen geneigd te zeggen: "Die persoon heeft zeker gekregen wat hij verdiende." Er zijn inderdaad talloze mensen geweest die de bron waren van extreme wreedheid en dood. De onmenselijkheid van sommige mensen is heeft inderdaad een ernstige smet geworpen op het karakter van sommige volken. De psalmist David zei: "Gedenk hieraan; de vijand hoont, o HERE, en een verwaasd volk versmaadt uw naam... Aanschouw het verbond, want de duistere plaatsen des lands zijn vol holen van geweld" (Psalm 74:18-20). Eerder riep David uit: "geef mij niet prijs aan de lust van mijn tegenstanders, want valse getuigen staan tegen mij op, en hij die geweld blaast" (Psalm 27:12). Iedereen die vandaag de dag leeft zou zich volledig neerleggen bij dergelijke ervaringen. De geschiedenis staat vol met daden van ongelooflijk geweld tegen onschuldige mannen, vrouwen en kinderen. Salomo, de schrijver van het boek Prediker, verklaarde: "Omdat het vonnis over de boze daad niet aanstonds voltrokken wordt, daarom is het hart der mensenkinderen in hen begerig om kwaad te doen" (Pred.8:11). Uit talloze voorvallen blijkt dat mensen opzettelijk hebben gekozen om zowel menselijke als goddelijke wetten te negeren ten nadele van de samenleving. Hoewel God hiertoe niet verplicht is, geloof ik dat Hij volledig op de hoogte is van de gewelddaden die nu door sommige mensen worden gepleegd. Hetzelfde kan gezegd worden over de meest verantwoordelijke mannen en vrouwen die vandaag de dag leven. Als beschaafde samenleving hebben volken talloze manieren gekozen om te reageren op misdaden die door hun burgers worden begaan. Dit is inclusief de doodstraf voor de meest ernstige misdaden. In sommige landen in het Verre Oosten kunnen de methoden om te straffen extreem wreed lijken, zoals het afhakken van de rechterhand van iemand die veroordeeld is voor diefstal.

Voor mensen die leven in de Bedeling van Genade gaat het om de cruciale kwestie van de aard van straf. Wat zou de gepaste straf zijn voor misdaden die gepleegd zijn door een jonge jongen, of voor sommige 'witteboorden'-delicten waarbij mogelijk geen moord is begaan, maar die grote ellende en verdriet voor ouderen of zieken hebben veroorzaakt? Onlangs werd een zeventienjarige jongen uit Eugene, Oregon, voor de moord op zijn ouders en twee medescholieren veroordeeld tot gevangenisstraf voor de rest van zijn leven. Hieraan was een jaar eerder de moord op twaalf leerlingen en een leraar door twee minderjarigen op Columbine High School in Littleton, Colorado voorafgegaan. Misdaden als deze, zoals vele schietpartijen, tartten het menselijk begrip en maken na het oppakken van de daders het bepalen van de gepaste straf buitengewoon moeilijk. Of we het nu wel of niet eens zijn met de huidige soort menselijke straffen, van één ding kunnen we zeker zijn: dat de straffen die mensen hun medemensen opleggen niet het resultaat zijn van een decreet van God. Eenvoudig gezegd is God vandaag de dag niet direct betrokken bij het gerechtelijke proces dat leidt tot het opleggen van welke straf dan ook.

Dat betekent niet dat mensen immuun zijn voor Gods kennis, want bepaalde zonden zijn het waard om uitgesloten te worden van het Koninkrijk van God. De apostel Paulus bevestigt dit met de woorden: "Of

weet jij niet, dat onrechtvaardigen het Koninkrijk Gods niet beërven zullen? Dwaalt niet! Hoereerders, afgodendienaars, overspelers, schandjongens, knapenschenders, dieven, geldgierigen, dronkaards, lasteraars of oplichters, zullen het Koninkrijk Gods niet beërven.” (I Cor.6:9-10). Hoewel ik het ermee eens ben dat dit soort misdaden vergelding van God verdienen, geloof ik niet dat deze zonden in de huidige bedeling door God worden bestraft.

Als God het nodig zou vinden om in deze tijd openlijk tussenbeide te komen ten gunste van een onschuldig slachtoffer van een misdaad, zou dat het einde van de Bedeling der Genade betekenen. Maar de huidige bedeling zal niet op die manier eindigen. Deze zal eindigen als gevolg van één laatste, allerhoogste daad van genade, namelijk dat God zijn heerschappij oplegt aan de mensenkinderen. Deze daad van God zal worden ingeluid door de *EPIPHANEIA* van Jezus Christus, dat wil zeggen: zijn Koninkrijk. In die tijd zal de Heer Jezus Christus de levenden en de doden oordelen (II Tim.4:1). Dat Christus oordeelt, is niet om te straffen, maar om zijn rechtvaardige orde op aarde te vestigen. Dit zal leiden tot de uitvoering van de gerichten van God, zoals Jesaja 26:9 uitlegt. Op dat moment zal God bepalen wie er verder zal leven in het Koninkrijk van God en wie dat voorrecht niet zal hebben. Ik geloof niet dat mensen die schuldig worden bevonden aan ernstige halsmisdaden gratie of immuniteit zullen krijgen. Als dat zo is, blijft de vraag wat de aard zal zijn van de toekomstige straf in de dag van Jezus Christus.

Hoofdstuk 9 Toekomstige straf en de dag van Jezus Christus

Eén van de grootste leugens die de satan onder de mensheid heeft verspreid, is de leer van eindeloze bewuste pijniging. De steun voor deze valse leer is gedeeltelijk gebaseerd op wat mensen ‘beelden van het hellevuur’ noemen. Dr. Robert A. Peterson, professor systematische theologie aan het *Covenant Theological Seminary* in St. Louis, Missouri, beweert dat toen Jezus waarschuwde voor “in het eeuwige vuur geworpen te worden”, “in het hellevuur” (*GEHENNA* in Matt.18:8-9), Hij het lot beschreef, dat anders is dan het vuur op aarde, in een plaats die de hel wordt genoemd waar “het vuur niet wordt uitgeblust” (Marc.9:44,48). Dit is het beeld van eindeloos lijden, niet van verderf. Hij voegt hieraan toe dat Jezus' uitleg van de gelijkenis van het onkruid duidelijk maakt dat de Bijbelse beeldspraak van het ‘hellevuur’ pijniging betekent: “Zoals nu het onkruid verzameld wordt en met vuur verbrand, zo zal het gaan bij de voleinding der wereld. De Zoon des mensen zal zijn engelen uitzenden en zij zullen uit zijn Koninkrijk verzamelen al wat tot zonde verleidt en hen, die de ongerechtigheid bedrijven, en zij zullen hen in de vurige oven werpen; daar zal het geween zijn en het tandengeknars” (Matt.13:40-42).

Dit zijn de opvattingen die door het overgrote deel van de mensheid worden aangehangen. Niet alleen zijn deze ideeën zonder Schriftuurlijke rechtvaardiging, maar ze lasteren ook het karakter van een waarachtige en rechtvaardige God. Mensen hebben stijlfiguren geïnterpreteerd als een volledig letterlijke beschrijving van een plaats van ondraaglijk en eindeloos lijden. John Wenham, een evangelische Bijbelgeleerde, heeft gezegd: “Ik geloof dat de eindeloze pijniging een afschuwelijke en onschriftuurlijke doctrine is die vele eeuwen lang een vreselijke last is geweest voor de geest van de kerk en een vreselijke smet op de verkondiging van het evangelie.” Ik geloof dat Wenham absoluut gelijk heeft in zijn opvattingen. Ik denk zelfs dat het volkomen weerzinwekkend en onwaarachtig is om te beweren dat God zich deze straf van pijniging heeft voorgenomen voor het vonnis van zondaars. In zijn werk gaat Wenham verder met mensen te wijzen op Filippenzen 3:18-19, waarin de apostel Paulus zei: “Want velen wandelen - ik heb het u dikwijls van hen gezegd, maar nu zeg ik het ook wenende - als vijanden van het kruis van Christus. Hun einde is het verderf...” Hij citeert ook II Petrus 2:1 waarin Petrus sprak over “valse profeten [die] onder het volk [zijn] geweest, zoals ook onder u valse leraars zullen komen, die verderfelijke ketterijen zullen doen binnensluipen, zelfs de Heerser, die hen gekocht heeft, verloochenende en een schielijk verderf over zichzelf brengend.”

Om de valse leringen van veel befaamde evangelisten vandaag de dag te weerleggen, zegt Wenham: “Deze verwijzingen naar eeuwig verderf, vernietiging en verlies betekenen het letterlijke verderf van de niet-verloste mensen, dat wil zeggen hun vernietiging.” Ik zou het hier opnieuw mee eens zijn, behalve dat ik het

niet eens ben met zijn overtuiging dat 'verderf' en 'vernietiging' hetzelfde betekenen. We moeten heel duidelijk zijn dat wanneer de Bijbel spreekt over verderf, het geen vernietiging is. Wanneer de Bijbel spreekt over het verderf, zoals in Mattheüs 7:13-14, beschrijft het de toestand van mensen die geen uitzicht op de opstanding hebben. In dat geval keert het leven dat zulke mensen bezaten terug naar God die het heeft gegeven. Het lichaam zal zijn teruggekeerd tot de aarde (of stof) en de geest tot God, Die niets verliest. Dit belangrijke feit ontkent de plausibiliteit van de Platonische filosofie dat de ziel onsterfelijk is en op een andere plaats verder leeft. De Bijbel weet niets over vernietiging; het is een woord dat niet in de Schrift voorkomt (hoewel 'vergaan' toepasselijker lijkt - zie hieronder). Daarentegen gebruikt de Schrift het Griekse woord *APOLLUMI* om het feit van verderf (de tweede dood) te beschrijven. De kracht van dit woord is deels gebaseerd op de context waarin het gevonden wordt.

Jezus zei bijvoorbeeld tegen zijn discipelen: "Ik ben slechts gezonden tot de verloren schapen van het huis Israëls" (Matt.15:24). Het woord 'verloren' is de vertaling van het Griekse woord *APOLLUMI*. In dit vers kan het alleen verwijzen naar mensen in Israël die hadden gewacht op de Messias, de ' vertroosting van Israël' (Lucas 2:25). Zij hadden hun hoop verloren, maar zij zouden in geen geval worden vernietigd. In Johannes 3:16 lezen we: "Want also lief heeft God de wereld gehad, dat Hij zijn eniggeboren Zoon gegeven heeft, opdat een ieder, die in Hem gelooft, niet verloren ga (*APOLLUMI*), maar eeuwig leven hebbe." Deze tekst maakt duidelijk dat het niet geloven in Jezus Christus alleen kan leiden tot de zwaarste straf, namelijk verstoken zijn van het eeuwige leven. Over het woord *APOLLUMI* zegt Dr. E.W. Bullinger in zijn *Critical Lexicon and Concordance to the English and Greek New Testament*: "De fundamentele gedachte is niet vernietiging, maar ondergang, verlies."

Het woord *APOLLUMI* komt voor in Lucas 17:27 waar het betrekking heeft op de mensen in de dagen van Noach, "en de zondvloed kwam en allen verdelgde (*APOLLUMI*)." Over het algemeen wordt aangenomen dat deze vloed resulteerde in de vernietiging van een hele beschaving van mannen, vrouwen en kinderen die onschuldig waren. Maar deze conclusie blijkt ongegrond wanneer we Genesis 6:11-13 nauwkeurig bestuderen. Ik geloof dat degenen die in de zondvloed omkwamen de "zonen Gods" (of de *NEPHILIM*) waren en hun steriele nageslacht, "de geweldigen uit de voortijd" (de *REPHAIM*). Het waren verdorven, gedegeneerde engelenwezens die God in die zondvloed heeft verdelgd en geen mensen. In dit geval was hun verdelging definitief. In Lukas 17:28-29 lezen we over de mensen in de dagen van Lot: "Toen liet de HERE zwavel en vuur op Sodom en Gomorra regenen, van de HERE, uit de hemel" (Gen.19:24). Ik geloof dat dit betrekking heeft op het gezelschap van mensen wier "zonde voorwaar zeer zwaar" was. Ik geloof dat God het nodig achtte hen te verdelgen wegens hun afschuwelijke praktijk van sodomie, opdat zij het menselijk ras niet verder zouden bederven.

We moeten beseffen dat God niet verplicht is om het leven in stand te houden van zelfs maar één mens die er niet in geslaagd is om aan Gods rechtvaardige eisen te voldoen. Er bestaat vandaag de dag een gezelschap oprechte mensen die de universele verzoening leren. Zij beweren dat vanwege Gods grote vreugde om alle vijanden te verzoenen door het bloed van het kruis van Jezus Christus, "niets verloren zal gaan, want de hele schepping is het werk van Gods handen". De denkfout in hun argumentatie komt doordat zij geen onderscheid weten te maken tussen de volmaakte daden van God in de schepping en de boosaardige daden van verachtelijke en zondige mensen. In het licht van Filippenzen 3:18 vind ik hun standpunt onverdedigbaar. Ik vind geen aanwijzing in de Schrift dat zij die de openlijke "vijanden van het kruis van Christus" zijn, ooit het voorrecht zullen hebben om de vruchten van het eeuwige leven te genieten. We moeten begrijpen dat een mens die uit een vrouw geboren is, in wezen gemaakt is "van stof uit de aardbodem" en begiftigd is met "de levensadem". Op het moment van de dood keert de levensadem (Gods geest) terug naar God die hem gegeven heeft en wordt de mens een dode ziel. Het idee dat de mens onverwoestbaar is komt uit de Griekse filosofie en NIET uit het Woord van God. Nogmaals moedig ik de lezer aan om de brochure *Sheol, Hades en Verderf* van wijlen Otis Q. Sellers te lezen.

Het is mijn stellige overtuiging dat, zodra God de heerschappij op zich neemt in de dag van Jezus Christus, ieder mens die ooit geleefd heeft of misschien nog leeft, het meest diepgaande oordeel van God zal erva-

ren. De Apostel Paulus maakt dit zonneklaar in II Timotheüs 4:1, waar Paulus schreef: “Ik betuig u nadrukkelijk voor God en (is: namelijk) Christus Jezus, die levenden en doden zal oordelen (de orde zal bepalen), met beroep zowel op zijn verschijning (*EPIPHANEIA*) als op zijn koningschap.” Naar mijn mening zal dit een onomkeerbaar en cruciaal oordeel zijn voor elke man, vrouw en kind. Zij die het aionische leven waardig geacht worden, zullen de vreugde van het leven in het Koninkrijk van God binnengaan. De mensen van wie God heeft vastgesteld dat ze niet hebben gereageerd op het licht en de waarheid die aan hen zijn gegeven, zullen worden verdeld uit het midden van de levenden en omkomen in de poel van vuur en zwavel.

De Bijbel leert niet, zoals velen geloven, dat zondaars naar een fictieve plaats worden gestuurd die de hel wordt genoemd. Ze zullen ook niet “gepijngd worden met vuur en zwavel ten aanschouwen van de heilige engelen en van het Lam” (Openb.14:10). Ik wil dat u begrijpt dat degenen die het leven na de opstanding niet waardig worden geacht, zullen vergaan in *GEHENNA* (de brandende vuilnisbelt). Bedenk dat er vandaag de dag geen mens op aarde is die echt bevoegd is om te zeggen wat een barmhartige en liefdevolle God wel of niet zou doen. Niettemin, zoals de psalmist David uitlegt: “Want boosdoeners worden uitgeroeid, maar wie de HERE verwachten, zij zullen het land beërven... de goddelozen gaan te gronde, de vijanden des HEREN zijn als de pracht der landouwen: zij vergaan, in rook vergaan zij.” (Ps.37:9-20).

Stel je eens voor in een wereld te leven waarin het niet mogelijk is om één mens schuldig te vinden aan het afwijzen van Gods voorziening voor het eeuwige leven. Met de woorden van Paulus: “Maar, gelijk geschreven staat: Wat geen oog heeft gezien en geen oor heeft gehoord en wat in geen mensenhart is opgekomen, al wat God heeft bereid voor degenen, die Hem liefhebben” (I Cor.2:9). Wat een heerlijke toekomst heeft God voor de hele mensheid bestemd.

Hoofdstuk 10 Gepijngd met vuur en zwavel

Eén van de meest controversiële kwesties in verband met de eeuwige straf, vinden we in Openbaring 14:9-11. Dat gedeelte zegt in sterk figuurlijke vorm het volgende: “En een andere engel, een derde, volgde hen, zeggende met luider stem: Indien iemand het beest en zijn beeld aanbidt en het merkteken op zijn voorhoofd of op zijn hand ontvangt, die zal ook drinken van de wijn van Gods gramschap, die ongemengd is toe bereid in de beker van zijn toorn; en hij zal gepijngd worden met vuur en zwavel ten aanschouwen van de heilige engelen en van het Lam. En de rook van hun pijniging stijgt op in alle eeuwigheden, en zij hebben geen rust, dag en nacht, die het beest en zijn beeld aanbidden, en al wie het merkteken van zijn naam ontvangt.” Tragisch genoeg is dit belangrijke gedeelte uit de Schrift door onzorgvuldige studenten gebruikt om er de aard van de toekomstige straf in een plaats genaamd de hel mee te beschrijven. Om de betekenis van de uitdrukking “gepijngd met vuur en zwavel” te begrijpen, is het noodzakelijk om twee belangrijke factoren te overwegen. De eerste heeft betrekking op de context waarin dit gedeelte staat, terwijl de tweede onze verantwoordelijkheid is om de betekenis te doorgronden van het Griekse werkwoord dat met ‘pijnigen’ is vertaald (*BASANIZŌ*) en van het gerelateerde zelfstandig naamwoord (*BASANIMOS*).

We moeten begrijpen dat de gebeurtenissen die leiden tot Openbaring 14:9-11 plaatsvinden in de Dag des Heren en, meer specifiek, tijdens de zeventigste week van Daniël. We moeten beseffen dat deze gebeurtenissen behoren tot de verre toekomst (of op zijn minst over 500 jaar, als we ervan uitgaan dat God binnenkort al zal ingrijpen). Als opmaat om het scenario in Openbaring 14 te begrijpen, is het belangrijk om bekend te zijn met de gebeurtenissen die in Openbaring 13 worden beschreven. In dat hoofdstuk is de tijd gekomen dat de draak, ook bekend als de satan, zijn macht geeft aan “een beest dat uit de zee (uit de mensheid) opkomt.” Dit is geen letterlijk beest, maar een satanisch wezen (zoals ‘een verachte’ van Daniël 11:21, St.Vert.), dat macht zal uitoefenen en bij de mensen in hoog aanzien zal staan vanwege de verlokkingen, vleierijen en slinkse streken die hij zal aanwenden ten behoeve van menselijk eergevoel en geluk. De buitengewone macht die de satan hem gegeven heeft, wordt in Openbaring 13:7-8 onthuld: “En hem werd gegeven om tegen de heiligen oorlog te voeren en hen te overwinnen; en hem werd macht

gegeven over elke stam en natie en taal en volk. En allen, die op de aarde wonen, zullen het (beest) aanbidden, ieder, wiens naam niet geschreven is in het boek des levens van het Lam, dat geslacht is, sedert de grondlegging der wereld." Ik kan niet speculeren over de identiteit van dit wezen, behalve dat zijn satanische macht het toneel of de opmaat vormt voor een ander beest dat uit de aarde opkomt (dit is de valse profeet) "... En het verleidt hen, die op de aarde wonen, wegens de tekenen, die hem gegeven zijn te doen voor de ogen van het beest. En het zegt tot hen, die op de aarde wonen, dat zij een beeld moeten maken voor het beest... En hem werd gegeven om aan het beeld van het beest een geest te schenken, zodat het beeld van het beest ook zou spreken, en maken dat allen, die het beeld van het beest niet aanbaden, gedood werden. En het maakt, dat aan allen, de kleinen en de groten, de rijken en de armen, de vrijen en de slaven, een merkteken gegeven wordt op hun rechterhand of op hun voorhoofd, *en* dat niemand kan kopen of verkopen, dan wie het merkteken, de naam van het beest, of het getal van zijn naam heeft." (Openb.13:11-17).

Om het belang van deze vreemde gebeurtenis te begrijpen, moet je beseffen dat zij die betrokken zijn bij deze satanische opstand tegen de heerschappij van God, individuen zijn die lange tijd onder Gods regering hebben geleefd, haar wonderen hebben gezien, haar zegeningen hebben genoten en deel hebben gehad aan de glorieuze uitstortingen van God die kenmerkend zijn voor dat toekomstige tijdperk. Miljoenen en miljoenen mensen die in die tijd op aarde leven zullen het doelwit worden van de poging van de satan om het resultaat van Gods regeringswerk te verwoesten of teniet te doen. Gedurende die periode van 500 jaar zullen de mensen hebben genoten van een buitengewoon scala aan fysieke, geestelijke en materiële zegeningen. Het lijkt bijna ondenkbaar dat de mensheid in dit laatste uur van misleiding zo'n slachtoffer van de satan wordt. Omdat "het gehele oordeel aan de Zoon gegeven" (Joh.5:22), zal dit strenge onderzoek plaatsvinden in de aanwezigheid van de Here Jezus Christus. De woorden die gebruikt worden om deze gerechtelijke procedure te beschrijven zijn "vuur en zwavel". Omdat de Schrift deze woorden als metaforische termen gebruikt, moeten we ze niet opvatten als een letterlijke beschrijving van mensen die met vuur en zwavel worden gepijnigd. Openbaring 14:11 zegt: "En de rook (een beeld van schaamte) van hun pijniging stijgt op in alle eeuwigheden (in relatie tot de aionen der aionen)", oftewel de resultaten van de mensen die genoten hebben van het leven in Aionische Tijden. De verwijzing naar "de rook van hun pijniging" duidt op de uitkomsten van dit cruciale oordeel, niet een fysiek lijden in een of andere mythische plaats die de hel wordt genoemd.

Dit brengt ons bij het tweede punt. Als de woorden 'pijnigen' en 'pijniging' niet spreken over fysieke marteling in de hel, wat bedoelde de Heilige Geest dan met het gebruik van deze woorden? Het Griekse woord 'gepijnigd' in Openbaring 14:10 is *BASANIMOS*. Het is afgeleid van het woord *BASANOS* dat slechts drie keer voorkomt in de Schrift, één keer in Mattheüs 4:24 en twee keer in Lucas 16:23 en 28. In Mattheüs 4:24 wordt gesproken over "die ernstig ongesteld waren, gekweld door allerlei ziekten en pijnen (*BASANOS*)." Hier wordt het woord *BASANOS* figuurlijk gebruikt voor de pijnen van ziekten die mensen ondraaglijk lijden bezorgen. In Lucas 16:23-24 wordt het figuurlijk gebruikt om intens lichamelijk lijden en pijn aan te duiden. Dit stelt een conclusie voor die de Farizeeën in hun leer hadden opgenomen. Zoals Lazarus op aarde bedelde om kruimels, zag men de rijke man in de *HADES* (de valse Griekse plaats van het hiernamaals) bedelen om een druppel water. Jezus gaf de leer van de Farizeeën op satirische wijze weer. De parallelismen over Abrahams schoot, de ogen van de rijke man, de vinger van Lazarus en de tong van de rijke man versterken dit satirische verhaal van onze Heer. Het verhaal steekt de draak met de leringen van de oude Grieken en de Farizeeën. In geen enkel opzicht is dit satirische verhaal een beschrijving van mensen die werkelijk lijden in een plaats die de hel wordt genoemd.

Het Griekse woord *BASANOS*, ook wel basaniet genoemd, is afgeleid uit het Latijn waar het 'toetssteen' betekent, een steen waarmee goud of andere edele metalen worden getoetst. Dit woord is ook figuurlijk gebruikt voor de pijnbank, een martelwerktuig waarmee mensen gedwongen werden de waarheid te vertellen. Het woord 'pijnigers' is slechts één keer gebruikt als de vertaling van *BASANISTĒS*, in Matt.18:34. Het wordt daar gebruikt als beschrijving van de persoon die de waarheid boven tafel krijgt door middel van de pijnbank, dus een inquisiteur of beul. Het verhaal dat verteld is door onze Heer in Mattheüs 18, illustreert

een beginsel van het Koninkrijk waarbij mensen vergeven moeten worden. Als we dit principe toepassen op de interpretatie van Openbaring 14:10, merken we op dat de mensen die zijn gezwicht voor de enorme druk die door het beest wordt opgelegd, zullen worden onderworpen aan het meest nauwgezette gerechtelijk onderzoek om vast te stellen waarom die persoon is gezwicht voor de wrede eisen van het beest. Dit absoluut eerlijke gerechtelijk onderzoek zal worden uitgevoerd “ten aanschouwen van het Lam” (Openb. 14:10). In de loop van die ervaring, die “gepijnigd worden met vuur en zwavel” wordt genoemd, zal ieders daad worden vastgesteld op de meest open en eerlijke basis. Geen mens die vandaag de dag leeft is in staat om te zeggen hoe hij zou reageren wanneer hij geconfronteerd zou worden met het probleem dat hij niet in staat is om te kopen en te verkopen in die dag van grote fysieke dwang. Een mens die geconfronteerd wordt met de mogelijkheid van hongersnood voor zichzelf en zijn gezin zou gemakkelijk het merkteken van het beest kunnen accepteren om aan deze consequentie te ontsnappen.

Eenvoudig gezegd zou God, die waarlijk waarachtig, rechtvaardig en barmhartig is, gemakkelijk verzachtende omstandigheden kunnen vinden, door de daden van zo iemand die gezwicht is voor de sadistische eisen van het beest, te rechtvaardigen. Van één ding kunnen we zeker zijn: dat deze ongeëvenaarde tijd van beproeving voor een aantal mensen een bijzondere ondervinding zal zijn. Maar in geen enkel opzicht is het gerechtvaardigd om te geloven dat, omdat iemand de verleiding om het merkteken van het beest te accepteren niet heeft kunnen weerstaan, die persoon voor eeuwig zal lijden onder de onvoorstelbare marteling van vuur en zwavel. We kunnen er zeker van zijn dat het niet Gods bedoeling is om mensen te onderwerpen aan de gruwelen van een eeuwige bewuste pijniging. Gods uitspraken over de toekomstige straf gaan niet over individuele mensen die onvoorstelbaar lijden, maar eerder over het bepalen of zij geschikt bevonden worden de vreugde van het eeuwige leven binnen te gaan. Uitsluiting van het voorrecht om op aarde in gemeenschap met God te leven is “voldoende straf voor elk mens”. God is niet sadistisch, Hij is buitengewoon barmhartig en vriendelijk. De Psalmist spreekt over zijn karakter: “De vreze des HEREN is rein, voor immer bestendig; de verordeningen des HEREN zijn waarheid, altogader rechtvaardig” (Ps.19:10).

Hoofdstuk 11 De tweede dood en onsterfelijkheid

Dat God uiteindelijk over de dood zal zegevieren wordt duidelijk geleerd in I Corinthe 15:53-54. In dit belangrijke gedeelte wordt ons verteld: “dit vergankelijke moet onvergankelijkheid aandoen en dit sterfelijke moet onsterfelijkheid aandoen. Zodra dit vergankelijke onvergankelijkheid aangedaan heeft, en dit sterfelijke onsterfelijkheid aangedaan heeft, zal het woord werkelijkheid worden, dat geschreven is: De dood is verzvolgen in de overwinning.” Met het bereiken van dit belangrijke doel zal de dood voor altijd uit de wereld zijn gebannen. Niet iedere mens die uit een vrouw geboren is, zal in deze overwinning kunnen delen. Er zal een bepaalde categorie mensen zijn die de eerste dood al heeft meegemaakt en ook de tweede dood zal meemaken. Hetzelfde kan gezegd worden van veel mensen die vandaag de dag leven en die, omdat ze het recht om te leven hebben verspeeld, uitgesloten zullen zijn van het aionische leven. Het is echter geen voor de hand liggende conclusie dat, alleen omdat een mens geboren wordt met het principe van zonde en dood, hij automatisch wordt veroordeeld tot de tweede dood.

Voor letterlijk miljoenen mensen die zijn omgekomen omdat “door één mens de zonde de wereld is binnengekomen en door de zonde de dood” (Rom. 5:12), biedt God de mogelijkheid om eeuwig leven te krijgen (Romeinen 2:7). Dit is geen tweede kans, maar een laatste kans om te reageren op een ‘duidelijke bekendmaking van Christus’. Zij die positief reageren, kunnen er zeker van zijn dat hun naam zal worden geschreven “in het boek des levens”. Tweeduizend jaar geleden sprak de apostel Paulus over een aantal van zijn “medearbeiders, wier namen staan in het boek des levens” (Fil.4:3). Het is mijn overtuiging dat van elke man of vrouw die door een daad van geloof Jezus Christus heeft aangenomen, zijn of haar naam automatisch in het boek des levens is geschreven. Geen groter voorrecht kan een mens ten deel vallen dan een gelovige in de Heer Jezus Christus te worden. Hoewel we fysieke toegang hebben tot een fysiek boek, weet God precies wie, wanneer en waar mensen zich hebben toegewijd aan de Heer Jezus Christus.

Door een gelovige in Christus te worden, krijgt die persoon het geschenk van aionisch leven. Ieder mens die in deze wereld geboren wordt, ontvangt het grote geschenk van het leven. Dat leven behoort God toe en blijft het bezit van de mens tot het moment van de dood. Dat leven kan in wezen niet vernietigd worden, maar dat geldt niet voor de mens. In Hebreeën 9:27 wordt ons verteld: “En zoals het de mensen beschikt is, éénmaal te sterven en daarna het oordeel.” Dit onbetwistbare feit heeft betrekking op de “eerste dood”.

De apostel Paulus liet weten dat de geschapen mens als “een natuurlijk (ziels) lichaam [wordt] gezaaid, en een geestelijk lichaam [wordt] opgewekt. Is er een natuurlijk lichaam, dan bestaat er ook een geestelijk lichaam. Aldus staat er ook geschreven: de eerste mens, Adam, werd een levende ziel; de laatste Adam een levendmakende geest” (I Cor.15:44-45). De mens die God schiep werd een levende ziel; hij kon zien, ruiken, horen, proeven en voelen. Hij was een gevoelig, intelligent wezen - een levende ziel. Als de apostel spreekt over een “natuurlijk lichaam”, dan heeft hij het over een *PSUCHIKOS* wezen, dat voornamelijk een zintuiglijk vermogen heeft om van het leven te genieten. In de opstanding maakt God een dramatische verandering, zoals Paulus uitlegt: “Doch het geestelijke is niet eerst, maar het natuurlijke, daarna het geestelijke” (I Cor.15:46). We moeten aanvaarden dat wat een mens wordt als gevolg van de vereniging tussen een man en een vrouw, een natuurlijk of ziel-wezen wordt genoemd. Wat de mens wordt als gevolg van zijn vereniging met God, door de opstanding, zal geestelijk genoemd worden. Dat betekent niet dat hij ophoudt een mens te zijn die kan genieten van zijn vernieuwde vermogen om te denken, te eten of te drinken. Na zijn opstanding verscheen Jezus aan Simon en de elf en “stond Hij zelf in hun midden; en zij werden ontzet en verschrikt en meenden een geest te aanschouwen. Doch Hij zeide tot hen: Waarom zijt gij ontsteld en waarom komen er overwegingen op in uw hart? Ziet mijn handen en mijn voeten, dat Ik het zelf ben; betast Mij en ziet, dat een geest geen vlees en beenderen heeft, zoals gij ziet, dat Ik heb” (Luc.24:36-39). Mensen die in de opstanding worden opgewekt, zal het niet aan fysieke aanwezigheid ontbreken, maar ze zullen worden verlost uit de slavernij van zonde en dood.

In Openbaring 20:4-5 spreekt Johannes, de schrijver van Openbaring, over mensen “... die onthoofd waren om het getuigenis van Jezus... en zij werden weder levend en heersten als koningen met Christus, duizend jaren lang.” De mensen om wie het hier gaat, worden in I Corinthe 15:23 aangeduid als “die van Christus zijn bij zijn komst (*PAROUSIA*)”, wat de tweede rangorde is. Het zijn de mensen die hun leven geven als martelaren in de opstand tegen Gods heerschappij die plaatsvindt vlak voor zijn wederkomst. Deze groep mensen die leven en heersen met Christus maken deel uit van de eerste of eerdere opstanding. Geen van deze mensen leeft vandaag. Deze groep mensen is het tweede van drie verschillende rangorden, waarvan de laatste de *TO TELOS* (het einde, of de laatste rangorde) wordt genoemd. Deze rangorde wordt beschreven als “de overige doden werden niet weder levend, voordat de duizend jaren voleindigd waren” (Openb.20:5). Hun opstanding vindt plaats voorafgaand aan de Grote Witte Troon. Het feit dat iemand pas bij deze laatste opstanding wordt opgewekt, betekent niet dat hij in de poel deze vuurs zal worden geworpen. De feiten over elke persoon die wordt gebracht om geoordeeld te worden voor Gods Grote Witte Troon zullen het lot bepalen van degenen die daar staan. Maar zelfs als zij die in de laatste opstanding worden opgewekt ontsnappen aan de straf van de tweede dood, zullen zij de ervaring van het leven op aarde tijdens de duizendjarige heerschappij van Christus hebben gemist.

Op dit punt aangekomen, is het noodzakelijk te begrijpen dat wanneer de Schrift spreekt over “de tweede dood” het in werkelijkheid een beschrijving is van “poel van vuur en zwavel” (zie Openb.19:20; 20:10,14; 21:8). Het is belangrijk op te merken dat voor de mensen die zijn gezwicht voor de leugen van de satan door het merkteken van het beest te accepteren, hun uiteindelijke opsluiting in de “poel van vuur en zwavel” in feite hun “eerste dood” zal zijn in volgorde van tijd. Niemand die naar deze poel wordt overgebracht zal deze gebeurtenis overleven, want hun verderf is definitief, wat betekent dat ze geen zicht meer hebben op een opstanding. Ter vergelijking: ik geloof niet dat iemand die vandaag de dag leeft en een gelovige in Jezus Christus is, ooit de “tweede dood” zal meemaken. Hoewel dat individu wel kan sterven, terwijl hij in deze huidige Bedeling van Genade heeft geleefd, zal hij nooit “de tweede dood” ervaren.

Het lot van de mensen die vandaag de dag leven en die de Heer Jezus Christus hebben afgewezen, zal worden bepaald bij de *EPIPHANEIA* van Christus. Op dat moment zal Christus “levenden en doden oordelen”

(II Tim.4:1). Het lot van de ongelovige zal op dat moment door God worden bepaald. De “eerste dood” van die mens zal zeker niet de “tweede dood” zijn. Bedenk dat de “poel van vuur en zwavel” zal ontstaan tijdens het Koninkrijk van God en daarom NIET vergeleken moet worden met een niet-bestaande plaats die de hel wordt genoemd. In geen geval zal de persoon die naar die poel wordt overgebracht ooit een eeuwigheid lijden onder eeuwige bewuste pijniging.

Slotcommentaar

Na alle hoofdzaken die betrekking hebben op de leer van de ‘eeuwige straf’ te hebben onderzocht, vinden we geen grond in de Schrift voor de beweringen van de meeste mensen dat de ongelovige voor eeuwig en altijd door God zal worden gestraft in een of andere fictieve plaats die de hel wordt genoemd. Wat de meeste mensen hebben gedaan is meegaan in een lering van de toekomstige straf die in principe satanisch van oorsprong is.

God zal inderdaad goddeloze en zondige mensen straffen, maar de aard van die straf is vooral het lijden van groot verlies, waaronder het leven van die mens. In de afgelopen eeuwen en zelfs op dit moment, zijn mensen op grote schaal misleid door de ongefundeerde beweringen van bepaalde theologen en evangelisten. Ze hebben hun valse leringen aan onschuldige mannen en vrouwen opgedrongen en daarmee hebben ze de naam belasterd van Degene wiens naam is “Wonderlijk, Raad, Sterke God, Vader der eeuwigheid, Vredevorst” (Jes. 9:6, St.Vert.).

Dankbetuiging

Bij het schrijven van deze brochure wil ik mijn oprechte dank uitspreken aan de personen die een grote rol hebben gespeeld bij het tot stand komen van deze brochure. Veel dank is verschuldigd aan mijn levenslange vriend Milton B. Hammond voor het voltooien van de lastige taak om het uiteindelijke ontwerp van dit boek in getypte vorm voor te bereiden.

Zowel David R. Hetteema, uitvoerend directeur van de *Word of Truth Ministry*, als Hammond ben ik dankbaar voor hun beoordeling van de leerstellige inhoud van dit boek. Zowel Hetteema als Hammond hebben belangrijke bijdragen geleverd aan de fysieke voorbereiding van dit boek,

Ik ben ook Jane Hancock, dochter van wijlen Otis Q. Sellers, en Joanne Johnson, dochter van Milton Hammond, dankbaar voor hun redactionele en grammaticale beoordeling van dit werk. Voor de vergeeflijke trots die ieder van ons deelt in het feit dat we een gelovige in Christus zijn, danken we God, wetende dat onze “arbeid niet tevergeefs is in de Heer”.

Bibliografie

Tijdens het voorbereiden van deze studie heb ik de hulp ingeroepen van enkele opmerkelijke Bijbelgeleerden. Het werd mij al snel duidelijk dat er weinig begrip is over de aard en de duur van de eeuwige straf. Ik realiseerde me al snel dat veel van wat er in de afgelopen eeuw is geschreven duidelijk een vergissing is. De filosofie van Plato heeft zelfs tot op de dag van vandaag de gedachten van de meeste mensen in beheerst. Het is essentieel dat we bij het formuleren van ons begrip van de Bijbelse boodschap zelf moeite doen om vertrouwd te raken met de feiten in de Schrift die betrekking hebben op dit onderwerp.

Hieronder volgt een opsomming van de geschriften van enkele mensen die belangrijke bijdragen hebben geleverd aan ons begrip van dit onderwerp:

Otis Q. Sellers (een pionier op het gebied van de waarheid van de bedelingen):

The Word of Truth, Volume V, Issue No 2
Seed & Bread, nummers 132, 182—186¹⁰
*The Study of Human Destiny*¹¹
*Is It Gain To Die?*¹¹
*The Rich Man And Lazarus*¹¹
*What Is The Soul?*¹²

J. Gresham Machen, DD, LittD:

* *The Christian View of Man*, hoofdstuk 11, How Did God Create Man?
* *The Origin And History Of The Doctrine Of Endless Punishment*

(In zijn voorwoord, geschreven in 1871, schreef hij: “Het dogma van de Eindeloze Bestrafing is niet van goddelijke oorsprong, maar direct terug te voeren tot een heidense bron.”)

F.W. Grant:

* *Man And The Future State*

E.W. Bullinger, DD:

* *Selected Writings* van E.W. Bullinger (*The Rich Man And Lazarus; The Resurrection Of The Body*)

OPMERKING: Boeken gemarkeerd met een sterretje (*) worden niet meer gedrukt. Vermelding van deze boeken in deze bibliografie houdt geen volledige instemming in met alles wat er staat.

---

¹⁰ Deze nummers van *Seed and Bread* zijn in het Nederlands vertaald en kunt u vinden op <https://lachairoi.org/sandb/all> (vert.)

¹¹ Nederlandse vertaling: Speciale Studie 1, ‘Onderzoek naar de bestemming van de mens’; Speciale Studie 15, ‘Is het sterven gewin?’; Speciale Studie 18, ‘De rijke man en Lazarus’. Te downloaden van <https://lachairoi.org/specialstudiesellers> (vert.)

¹² Deze wordt D.V. binnenkort gepubliceerd: Speciale Studie 17, ‘Wat is de ziel?’ op <https://lachairoi.org/specialstudiesellers> (vert.)